

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

PROJEKTU ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY ŚRODA ŚLĄSKA – ZMIANA NR 15

Opracowanie:

mgr inż. Tomasz Kuźniar

Tomasz Kuźniar

7 grudnia 2023 r.

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	3
1.1. PODSTAWY FORMALNO-PRAWNE PROGNOZY.....	3
1.2. CEL I ZAKRES PROGNOZY	3
2. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI I GŁÓWNYCH CELACH STUDIUM ORAZ JEJ POWIĄZAŃ Z INNYMI DOKUMENTAMI	4
2.1. CELE STUDIUM.....	4
2.2. ZAWARTOŚĆ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM	5
2.3. POWIĄZANIA STUDIUM Z INNYMI DOKUMENTAMI	6
3. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY.....	8
4. ANALIZA ROZWIĄZAŃ FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH ZAWARTYCH W PROJEKCIE STUDIUM ...	8
5. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA ORAZ OCENA JEGO STANU	11
5.1. PODSTAWOWE INFORMACJE O OBSZARZE OBJĘTYM STUDIUM ORAZ WOKÓŁ OBSZARU OPRACOWANIA	11
5.2. POŁOŻENIE TERENU W PONADLOKALNYM SYSTEMIE POWIĄZAŃ PRZYRODNICZYCH	12
5.3. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	12
5.4. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA KULTUROWEGO.....	14
5.5. OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA, W TYM NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM	15
6. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU USTALEŃ STUDIUM	18
7. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA USTALEŃ STUDIUM, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIECZNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY	19
8. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWANIA STUDIUM	19
9. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ STUDIUM NA ŚRODOWISKO.....	21
9.1. OCENA WPŁYWU PROPONOWANYCH ZMIAN W ZAGOSPODAROWANIU NA OBSZARY CENNE PRZYRODNICZO OBJĘTE OCHRONĄ PRAWNĄ W TYM CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ NA INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU	21
9.2. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ STUDIUM, W TYM BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE, POZYTYWNE I NEGATYWNE.....	21
10. CHARAKTERYSTYKA I OCENA ISTNIEJĄCYCH ROZWIĄZAŃ FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH ZAWARTYCH W USTALENIACH STUDIUM W ASPEKCIE OCHRONY ŚRODOWISKA	30
10.1. OCENA ZGODNOŚCI USTALEŃ STUDIUM Z PRZEPISAMI PRAWA DOTYCZĄCYMI OCHRONY ŚRODOWISKA	30
10.2. OCENA STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ.....	30

11. WNIOSKI.....	31
11.1. PROPONOWANE ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000	31
11.2. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE STUDIUM.....	32
11.3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	32
11.4. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO.....	32
12. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	33
13. ZESTAWIENIE MATERIAŁÓW WYKORZYSTANYCH PRZY OPRACOWANIU PROGNOZY.....	39

1. WPROWADZENIE

1.1. PODSTAWY FORMALNO-PRAWNE PROGNOZY

Podstawę prawną wykonania niniejszej prognozy stanowi Uchwała Nr LXXVIII/715/23 Rady Miejskiej w Środzie Śląskiej z dnia 28 czerwca 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Środa Śląska.

Podstawę prawną wykonania samej prognozy stanowią:

- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [14],
- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym [15],

oraz następujące dyrektywy unijne:

- Dyrektywa 2001/42/WE (SEA Directive) z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001 r.), określająca wymagania przeprowadzenia oceny w odniesieniu do planów mogących mieć znaczące oddziaływanie na środowisko. Jej celem jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska i przyczynienie się do uwzględniania aspektów środowiskowych w przygotowywanych dokumentach dla wspierania zrównoważonego rozwoju,
- Dyrektywa 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. przewidująca udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości Dyrektywy Rady 85/337/WE i 96/61/WE (Dz. Urz. WE L 156 z 26.06.2003 r.),
- Dyrektywa 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska (Dz. U. L 41 z 14.02.2003),
- Konwencja z Aarhus - Konwencja o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska (Dz. U. z 2003 r. Nr 78, poz. 706).

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [14] prognoza oddziaływania na środowisko stanowi jeden z etapów przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

1.2. CEL I ZAKRES PROGNOZY

Celem prognozy opracowanej dla potrzeb zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Środa Śląska jest identyfikacja i ocena skutków oddziaływania ustaleń dokumentu na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego, w tym świat zwierzęcy i roślinny oraz krajobraz we wzajemnym ich powiązaniu, warunki życia i zdrowia ludzi, środowisko kulturowe, zabytki i dobra materialne, będących potencjalnym wynikiem realizacji projektowanego zagospodarowania przestrzeni.

W prognozie oddziaływania na środowisko, w oparciu o wykonane opracowania dotyczące charakterystyki i stanu środowiska przedmiotowego terenu dokonano identyfikacji najważniejszych uwarunkowań ekofizjograficznych na obszarze objętym zmianą Studium na tle uwarunkowań przyrodniczych w skali gminy i w skali regionalnej.

W wyniku analiz wskazuje się istotne potencjalne konflikty między użytkownikami przestrzeni, realizację założonych celów ekologicznych i ich wpływ na elementy środowiska, świat zwierzęcy i roślinny oraz krajobraz we wzajemnym ich powiązaniu, warunki życia i zdrowia ludzi, a także możliwości rozwiązań planistycznych najkorzystniejszych dla środowiska.

Pełen zakres niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko oraz stopień szczegółowości informacji zawartych w opracowaniu został uzgodniony z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Środzie Śląskiej oraz z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska we Wrocławiu.

Prognoza została opracowana zgodnie z art. 51 ust. 2 i art. 52 ust. 1 i 2 ustawy o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [14].

Zgodnie z ww. artykułami niniejsza Prognoza zawierać powinna:

- informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- analizę i ocenę istniejącego stanu środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- analizę i ocenę stanu środowiska na obszarze objętym przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,

- analizę i ocenę istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów chronionych,
- analizę i ocenę celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy,
- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy,
- streszczenie w języku niespecjalistycznym,
- oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy,
- datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów.

2. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI I GŁÓWNYCH CELACH STUDIUM ORAZ JEJ POWIĄZAŃ Z INNYMI DOKUMENTAMI

2.1. CELE STUDIUM

Głównym celem opracowania zmiany Studium jest:

- w granicach obrębu miasta Środa Śląska – zmiana funkcji terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i terenu projektowanej drogi na teren zieleni urządzonej, zmiana funkcji terenów zieleni urządzonej i terenów rolniczych na tereny lokalizacji urządzeń fotowoltaicznych o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW oraz uzupełnienie funkcji terenów aktywności gospodarczej o możliwość lokalizacji urządzeń fotowoltaicznych o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW,
- w granicach obrębu Bukówek – zmiana funkcji terenów rolniczych na tereny lokalizacji urządzeń fotowoltaicznych o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW,
- w granicach obrębu Cesarzowice – zmiana funkcji terenów usług sportu i rekreacji, terenów rolniczych i terenów lasów na tereny lokalizacji urządzeń fotowoltaicznych o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW oraz zmiana funkcji terenów rolniczych na tereny lasów,
- w granicach obrębu Gozdawa – zmiana funkcji terenów rolniczych na tereny lokalizacji urządzeń fotowoltaicznych o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW,
- w granicach obrębu Jastrzębce – zmiana funkcji terenów zabudowy mieszkaniowo-gospodarczej i terenów rolniczych na tereny lokalizacji urządzeń fotowoltaicznych o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW,
- w granicach obrębu Komorniki – zmiana funkcji terenów zabudowy usługowej na tereny rolnicze,
- w granicach obrębu Kryniczno – zmiana funkcji terenów rolniczych i terenów zabudowy mieszkaniowo-gospodarczej na tereny lokalizacji urządzeń fotowoltaicznych o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW,
- w granicach obrębu Kulin – zmiana funkcji terenów rolniczych na tereny lokalizacji urządzeń fotowoltaicznych o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW,
- w granicach obrębu Lipnica – zmiana funkcji terenów rolniczych i terenów lasów na tereny lokalizacji urządzeń fotowoltaicznych o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW,
- w granicach obrębu Michałów – zmiana funkcji terenów rolniczych i terenów lasów na tereny lokalizacji urządzeń fotowoltaicznych o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW,
- w granicach obrębu Ogrodnica – zmiana funkcji terenów zabudowy mieszkaniowo-gospodarczej i terenów rolniczych na tereny lokalizacji urządzeń fotowoltaicznych o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW,
- w granicach obrębu Proszków – zmiana funkcji terenów zabudowy mieszkaniowo-gospodarczej i terenów rolniczych na tereny lokalizacji urządzeń fotowoltaicznych o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW,
- w granicach obrębu Przedmoście – zmiana funkcji terenów zabudowy mieszkaniowo-gospodarczej i terenów rolniczych na tereny zabudowy zagrodowej,

- w granicach obrębu Rakoszyce – zmiana funkcji terenów rolniczych na tereny lokalizacji urządzeń fotowoltaicznych o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW,
- w granicach obrębu Szczepanów – uzupełnienie funkcji terenów aktywności gospodarczej o tereny lokalizacji urządzeń fotowoltaicznych o mocy przekraczającej 500 kW,
- w granicach obrębu Wrocisławice – zmiana funkcji terenów rolniczych na tereny powierzchniowej eksploatacji kopaliny.

Zakres ustaleń zmiany Studium wynika z Uchwały Nr LXXVIII/715/23 Rady Miejskiej w Środzie Śląskiej z dnia 28 czerwca 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Środa Śląska.

2.2. ZAWARTOŚĆ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM

Zawartość projektu zmiany Studium wynika z treści art. 10 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym [15]. W projekcie zmiany Studium, zgodnie z obowiązującymi przepisami, określono uwarunkowania wynikające w szczególności z:

- 1) dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu;
- 2) stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony;
- 3) diagnozy przygotowanej na potrzeby strategii rozwoju gminy;
- 4) stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego;
- 5) stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
- 6) warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia;
- 7) rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym oraz określone przez audyt krajobrazowy granice krajobrazów priorytetowych
- 8) zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia;
- 9) potrzeb i możliwości rozwoju gminy;
- 10) stanu prawnego gruntów;
- 11) występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych;
- 12) występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych;
- 13) występowania udokumentowanych złóż kopaliny, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla;
- 14) występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych;
- 15) stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami;
- 16) zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych;
- 17) wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej.

W części kierunkowej projektu zmiany Studium określono:

- 1) kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów;
- 2) kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone spod zabudowy;
- 3) obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk;
- 4) obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
- 5) kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;
- 6) obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym;
- 7) obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa;
- 8) obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² oraz obszary przestrzeni publicznej;
- 9) obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne;
- 10) kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej;
- 11) obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych;
- 12) obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny;
- 13) obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady;
- 14) obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji;

- 15) obszary zdegradowane;
- 16) granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych.

2.3. POWIĄZANIA STUDIUM Z INNYMI DOKUMENTAMI

Przy wykonaniu prognozy uwzględniono dokumenty, które zostały opracowane na różnych poziomach: wspólnotowym, krajowym, regionalnym i lokalnym. W dokumentach tych ważne miejsce zajmują zagadnienia ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.

Głównym założeniem dotyczącym zagospodarowania i użytkowania terenu objętego zmianą Studium jest respektowanie zasady zrównoważonego rozwoju zgodnie z ustaleniami Polityki Ekologicznej Państwa 2030 – strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej [6]. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego, zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska, łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych to najważniejsze zadania Polityki Ekologicznej Państwa 2030.

W projekcie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Środa Śląska uwzględniono również kierunki określone w Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030 [9], która określiła cel nadrzędny określony jako „Harmonijny rozwój regionu i wysoka jakość życia dolnośląskiej społeczności”. Dla realizacji celu nadrzędnego określono pięć celów strategicznych stanowiących reakcję na zidentyfikowane problemy i przyszłościowe wewnętrzne i zewnętrzne uwarunkowania rozwojowe: efektywne wykorzystanie gospodarczego potencjału regionu, poprawa jakości i dostępności usług publicznych, wzmocnienie regionalnego kapitału ludzkiego i społecznego, odpowiedzialne wykorzystanie zasobów i ochrona walorów środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego oraz wzmocnienie przestrzennej spójności regionu. W projekcie zmiany Studium uwzględniono przede wszystkim cele operacyjne związane z poprawą stanu środowiska, racjonalnym wykorzystaniem walorów i zasobów środowiska, ochroną obiektów i terenów dziedzictwa kulturowego.

Projekt zmiany Studium nie jest sprzeczny z zapisami Planu zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego, przyjętego Uchwałą XIX/482/20 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 czerwca 2020 r. [5]. Gmina Środa Śląska położona jest w granicach Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego, dla którego wprowadzono następujące ustalenia w zakresie zasad zagospodarowania przestrzennego: uwzględnienie głównych tras rowerowych, wyznaczonych w koncepcji sieci głównych tras rowerowych województwa dolnośląskiego, wyznaczenie elementów systemu bike & ride przy stacjach i przystankach kolejowych oraz pętlach tramwajowych, a także dworcach autobusowych, wyznaczenie tras rowerowych umożliwiających bezpośredni dojazd rowerem z punktów centralnych miejscowości położonych w promieniu do 7 km do zintegrowanych węzłów przesiadkowych, uwzględnienie i uzupełnienie tras rowerowych przewidzianych w ramach Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego (ZIT WrOF), które łączą Wrocław z gminami ościennymi, zachowanie rezerwy terenowej na prowadzenie tras rowerowych po zlikwidowanych liniach kolejowych i dowiązanie ich do układu drogowego, planowanie i realizacja pozostałych tras rowerowych wzdłuż dróg gminnych pozwalających na powiązanie jednostek osadniczych bezpośrednio z celami codziennych dojazdów do szkoły, pracy i usług lub przystanków i węzłów transportu zbiorowego, mogących stanowić jeden z etapów tych podróży (z zachowaniem odpowiednich rozwiązań zapewniających bezpieczeństwo, adekwatnych, w szczególności do natężenia ruchu na poszczególnych odcinkach tych dróg), Wyznaczenie miejsca umożliwiającego realizację przynajmniej jednego zintegrowanego węzła przesiadkowego na terenie gminy, przeprowadzenie szczegółowych analiz dot. możliwości wyznaczenia elementów systemu park & ride przy stacjach i przystankach kolejowych oraz pętlach tramwajowych. Określenie na terenie gminy co najmniej jednego dużego, zwartej kompleksu publicznie dostępnego terenu rekreacyjno-wypoczynkowego, zapewniającego mieszkańcom możliwość wspólnego spędzania czasu wolnego w otwartej przestrzeni, a przy tym sprzyjającego nawiązywaniu i pogłębianiu relacji oraz kontaktów społecznych. Zwarty kompleks publicznie dostępnych terenów rekreacyjno-wypoczynkowych musi stanowić wyodrębnioną przestrzennie jednostkę funkcjonalną lub składać się z kilku odrębnych, lecz powiązanych funkcjonalnie, jednostek funkcjonalnych o przeznaczeniu podstawowym zawierającym się w zakresie pojęcia publicznie dostępnych terenów rekreacyjno-wypoczynkowych, określenie, dla jednostek osadniczych o wielkości powyżej 250 mieszkańców, publicznie dostępnego terenu rekreacyjno-wypoczynkowego w zasięgu pieszo dojazdu i dojazdu rowerem, określenie odpowiednich proporcji pomiędzy terenami zabudowy mieszkaniowej a publicznie dostępnymi terenami rekreacyjno-wypoczynkowymi poprzez ustalenie dla osiedli, jednostek osadniczych lub bilansowych wytycznych do planów miejscowych w zakresie wskaźnika minimalnej powierzchni publicznie dostępnych terenów rekreacyjno-wypoczynkowych przypadającej na jednostkę powierzchni terenów zabudowy mieszkaniowych. Zaleca się aby wskaźnik ten był wyrażony poprzez ustalenie proporcji powierzchni wydzielonych funkcjonalnie publicznie dostępnych terenów rekreacyjno-wypoczynkowych do powierzchni wydzielonych funkcjonalnie terenów zabudowy mieszkaniowej* wyrażonych formie ilorazu, a wartość jego wynosiła co najmniej 0,1, ograniczenie przeznaczania pod zabudowę podlegającą ochronie przed hałasem terenów narażonych na ponadnormatywne oddziaływanie infrastruktury transportowej, separowanie terenów zabudowy podlegającej ochronie przed hałasem od obiektów i terenów zabudowy produkcyjnej i usługowej poprzez ustalenie minimalnych odległości między terenami zabudowy podlegającej ochronie przed hałasem a dużymi zwartymi kompleksami terenów zabudowy produkcyjnej, usługowej lub produkcyjno-usługowej, określenie minimalnych odległości pomiędzy terenami zabudowy podlegającej

ochronie przed hałasem a najbliższymi terenami zabudowy związanej z potencjalną emisją fetoru, podporządkowanie ochronie zasobów cennych przyrodniczo i kulturowo rozwoju infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej, wskazanie obszarów, które wymagają współpracy z sąsiednimi gminami przy opracowywaniu planów rozwoju infrastruktury turystycznej, realizowanie Systemu Zielonej Infrastruktury jest priorytetem wobec wszelkich innych zasad zagospodarowania ustalonych w planie z wyłączeniem ważnych względów społecznych oraz celów publicznych, wprowadzanie wytycznych określających zasady ochrony i zagospodarowania obiektów, zespołów i obszarów zabytkowych objętych formami ochrony zabytków, wskazywanie obiektów, zespołów i obszarów zabytkowych do objęcia ochroną konserwatorską (wpis do rejestru zabytków lub ujęcie w ewidencji zabytków), w tym dóbr kultury współczesnej, wprowadzanie wytycznych w zakresie zasad ochrony i zagospodarowania dóbr kultury współczesnej, uwzględnianie w ustaleniach postulatów w zakresie powołania pomników historii dla obiektów o wysokich wartościach historycznych i znaczeniu dla dziedzictwa kulturowego w wymiarze krajowym, uwzględnienie i zachowanie ciągłości wskazanych w planie korytarzy ekologicznych o znaczeniu ponadlokalnym (lądowych i rzecznych) poprzez uszczegółowienie ich przebiegu oraz określenie zasad ich zagospodarowania w oparciu o aktualne opracowania ekofizjograficzne i inwentaryzacje przyrodnicze, z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań przestrzennych, uwzględnienie i zachowanie ciągłości wskazanych w Planie (WrOF) korytarzy ekologicznych o znaczeniu lokalnym (lądowych i rzecznych) poprzez uszczegółowienie ich przebiegu oraz określenie zasad ich zagospodarowania w oparciu o aktualne opracowania ekofizjograficzne i inwentaryzacje przyrodnicze, z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań przestrzennych, ograniczenie, w miarę możliwości, rozdzielania inwestycjami liniowymi lub dużymi terenami zabudowy, które mogłyby stanowić istotną barierę przestrzenną, dużych kompleksów leśnych oraz innych obszarów przyrodniczo cennych takich jak turzycowiska, zespoły łąk i pastwisk, obszarów podmokłych poprzez ustalenie wytycznych pozwalających na zachowanie zwartości tych obszarów. Zaleca się aby nie dzielić funkcjonalnie kompleksów leśnych oraz innych obszarów przyrodniczo cennych takich jak turzycowiska, zespoły łąk i pastwisk o powierzchni powyżej 100 ha i nie dopuszczać na ich obszarze dużych kompleksów zabudowy o powierzchni przekraczającej 10 ha, ustalanie wytycznych sprzyjających przeznaczaniu gruntów o niskiej klasie bonitacyjnej pod zalesienia i zadrzewienia, ustalanie wytycznych w zakresie gospodarczego wykorzystania wód opadowych i roztopowych oraz wody szarej, uwzględnienie Systemu Zielonej Infrastruktury składającego się z jednostek Zielonej Infrastruktury (ZI), wskazanych na rysunku Planu nr 12 – tworzących kliny, ringi oraz łączniki stanowiące ciągłą całość przestrzenną, umożliwiającą przepływy środowiskowe i przyrodnicze wokół Wrocławia oraz do wewnątrz i na zewnątrz miasta, w celu zachowania zwartości terenów zabudowanych o wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej zaleca się wprowadzenie wytycznych w zakresie: ograniczenia rozpraszania zabudowy poprzez jej lokalizację w formie uzupełnień pomiędzy istniejącą zabudową oraz w odległości do 100 m od istniejącej zabudowy, zachowania użytkowania rolniczego na terenach dużych zwartych kompleksów rolniczej przestrzeni produkcyjnej o powierzchni powyżej 5 ha, Uwzględnienie granic i funkcji polderów przeciwpowodziowych, określenie wytycznych w zakresie zasad zatrzymywania i wykorzystania odpływu wód opadowych i roztopowych z dachów i powierzchni uszczelnionych celem zatrzymywania tych wód w miejscu ich wystąpienia, określenie wytycznych zapewniających zachowanie w stanie naturalnym terenów zależnych od wód i innych ekosystemów utrzymujących wysoką zdolność retencyjną typu: mokradła, bagna, trzęsawiska, mszary, torfowiska itp. wskazanie obszarów najbardziej odpornych na sytuacje kryzysowe pozwalających na zapewnienie ludności warunków przetrwania w sytuacjach kryzysowych oraz prowadzenie działań z zakresu zarządzania kryzysowego – zgodnie z obowiązującymi planami zarządzania kryzysowego, planowanie rozwoju struktur przestrzennych w oparciu o metodę Transit Oriented Development (TOD), powiązanie rozwoju osadnictwa z systemem transportowym, w szczególności z transportem szynowym – kolejowym i tramwajowym, w przypadku wypełnienia zabudową przestrzeni znajdujących się, w odległości do 800 m od stacji i przystanków kolejowych oraz do 500 m od przystanków tramwajowych – wypracowanie wytycznych pozwalających na ograniczanie lokalizowania zabudowy mieszkaniowej wraz ze związanymi z nią usługami w odległości większej niż 2000 m od stacji i przystanków kolejowych lub przystanków tramwajowych, lokalizowanie nowej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej przede wszystkim na terenie miast, ograniczenie lokalizacji zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej poza terenami miast do zabudowy niskiej, przy zaleceniu lokalizowania jej w odległości do 800 m od stacji i przystanków kolejowych lub przystanków tramwajowych lub szkół podstawowych, lokalizowanie nowej intensywnej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na terenach obsługiwanych przez publiczny transport zbiorowy, w szczególności szynowy, określenie wytycznych pozwalających na ograniczenie zasięgu rozwoju przestrzennego jednostek osadniczych nieposiadających dostępu do stacji i przystanków kolejowych lub przystanków tramwajowych lub niewyposażonych w szkołę podstawową, zapewnienie mieszkańcom zwartych zespołów mieszkaniowych, w zakresie dojścia pieszego, dostępu do usług podstawowych – handlu, szkolnictwa, zdrowia, sportu i rekreacji, uwzględnienie lokalnych warunków nasłoneczniania terenu przy ustalaniu wytycznych dla kształtowania terenów mieszkaniowych pod kątem optymalnego wykorzystania energii solarnej do wytwarzania energii cieplnej i elektrycznej oraz minimalizacji zjawiska kumulacji cieplnej poprzez określenie zasad: kształtowania układu drogowego w sposób determinujący kierunki sytuowania zabudowy, kształtowania wysokości zabudowy na terenach sąsiednich, dopasowania rodzajów dachu i ich kąta nachylenia do lokalnych warunków, nasycania terenów zabudowy zielenią – w szczególności wysoką, ograniczania powstawania dużych połączy terenu o utwardzonej nawierzchni, cechujących się wysokim poziomem akumulacji cieplnej, defragmentacji dużych połączy terenu o utwardzonej nawierzchni elementami wprowadzającymi zacienienie, określenie wytycznych kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu oraz jego wyposażenia uwzględniające warunki

przewietrzania terenów poprzez określenie zasad: kształtowania układu przestrzennego zabudowy i zagospodarowania terenu zapewniających odpowiednie warunki przewietrzania na terenach zabudowanych i przeznaczanych pod zabudowę, uwzględniania systemu terenów zieleni jako elementu wpływającego na warunki przewietrzania, określania udziału terenów biologicznie czynnych oraz zieleni wysokiej, w tym na terenach komunikacyjnych, wprowadzanie szpalerów lub alei drzew w obszarach dróg lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie, w przypadku braku możliwości wprowadzenia szpalerów lub alei w pasach drogowych wzdłuż zabudowy kwartałowej, czy pierzejowej w ścisłej zabudowie śródmiejskiej, stosowanie podcieni lub arkad umożliwiających, poza ruchem powietrza, swobodne przemieszanie się osób w tej przestrzeni, zachowywanie pomiędzy jednostkami osadniczymi wolnych od zabudowy i zagospodarowania (z wyłączeniem dróg i sieci uzbrojenia terenu) terenów otwartych lub zalesionych.

3. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Prognozę oddziaływania na środowisko ustaleń zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Środa Śląska sporządzono uwzględniając wymagania ustawy o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [14].

Zastosowano metody opisowe dotyczące charakterystyki środowiska oraz wykorzystano dostępne wskaźniki określające jego stan. Uwzględniono także informacje zawarte w obowiązującym Studium [10], prognozach oddziaływań na środowisko sporządzonych dla przyjętych dokumentów powiązanych z obszarem objętym zmianą Studium, a także innych dokumentach regionalnych i lokalnych, odnoszących się bezpośrednio i pośrednio do ochrony środowiska, przyrody oraz zdrowia i życia ludzi.

W pierwszej części ocenie poddano obecny stan środowiska przyrodniczego, co pozwoliło na określenie walorów i zasobów środowiska oraz istotnych problemów dotyczących ochrony środowiska tego obszaru. Uwzględniono położenie obszaru objętego studium w ponadlokalnym systemie przyrodniczym obejmującym formy ochrony przyrody, powiązania hydrograficzne i morfologiczne.

W drugim etapie dokonano oceny wpływu realizacji poszczególnych ustaleń zmiany Studium na środowisko z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Analizę i ocenę stanu środowiska wykonano na podstawie danych państwowego monitoringu środowiska na poziomach krajowym i regionalnym oraz danych z dostępnych dokumentów strategicznych.

Podstawowymi materiałami wykorzystanymi przy opracowaniu niniejszej prognozy były:

- 1) Plan zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego, Uchwała XIX/482/20 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 czerwca 2020 r. [5];
- 2) Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030. Uchwała Nr L/1790/18 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 20 września 2018 r. [9];
- 3) Wojewódzki Program Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2017 z perspektywą do 2021 r. Uchwała Nr LV/2121/14 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 30 października 2014 r. [12];
- 4) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Środa Śląska. Uchwała Nr LIV/533/22 Rady Miejskiej w Środzie Śląskiej z dnia 2 marca 2022 r. [10];
- 5) Program Ochrony Środowiska dla Gminy Środa Śląska na lata 2023 – 2026 z perspektywą do 2030 r. [7];

4. ANALIZA ROZWIĄZAŃ FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH ZAWARTYCH W PROJEKCIE STUDIUM

Do najważniejszych zasad zapisanych w projekcie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Środa Śląska, a mających wpływ na środowisko i krajobraz obszaru objętego projektem dokumentu należą:

Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów:

W granicach obszaru objętego zmianą Studium nr 15 ustalono następujące rodzaje zagospodarowania terenu:

- Tereny zabudowy zagrodowej oznaczone symbolami RM,
- Tereny aktywności gospodarczej oznaczone symbolami P/U5, P/U6, P/U5*, P/U6*,
- Tereny powierzchniowej eksploatacji kopaliny oznaczone symbolami PG,
- Tereny lokalizacji urządzeń fotowoltaicznych o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW oznaczone symbolami EF, EF1, EF*, EF1*,
- Tereny zieleni urządzonej oznaczone symbolami ZP,
- Tereny lasów oznaczone symbolami ZL, ZL1,
- Tereny rolnicze oznaczone symbolami R.

Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenu, w tym tereny wyłączone od zabudowy:

- 1) Dla zabudowy zagrodowej:
 - powierzchnia zabudowy w stosunku do powierzchni działki nie może przekroczyć 60%
 - co najmniej 30% powierzchni działki należy urządzić jako powierzchnię terenu biologicznie czynnego,
 - liczba kondygnacji nadziemnych budynków mieszkalnych nie może przekraczać dwóch, w tym użytkowe poddasze,
 - dachy dwu lub wielospadowe, symetryczne o nachyleniu połaci 35° - 45°, kryte dachówką ceramiczną, lub materiałem dachówkopodobnym,
 - budynki gospodarcze, budynki inwentarskie i garaże wolno stojące mogą być wyłącznie parterowe i winny mieć formy dachów odpowiadające formie dachu budynku mieszkalnego,
 - należy zapewnić stanowiska postojowe na każdej działce, zgodnie ze wskaźnikiem – 1 stanowisko na jedno mieszkanie,
 - powierzchnia działek nie może być mniejsza niż 3000 m².
- 2) Dla terenów aktywności gospodarczej:
 - powierzchnia zabudowy w stosunku do powierzchni działki nie może przekroczyć 80%
 - co najmniej 10% powierzchni działki należy urządzić jako powierzchnię terenu biologicznie czynnego,
 - wysokość budynków mierzona od poziomu terenu do najwyższego punktu dachu nie może przekraczać 30 m,
 - dopuszczalne formy dachów: płaskie, dwu lub wielospadowe, symetryczne o nachyleniu połaci 35° - 45°,
 - należy zapewnić odpowiednie zaplecze parkingowe na terenie własnym, zgodnie ze wskaźnikami: 0,4 stanowiska na 1 miejsce pracy oraz 1 stanowisko na 40 m² p.u. usług,
 - place składowe i manewrowe na terenie własnym,
 - nie określa się wielkości działek.
- 3) Dla terenów powierzchniowej eksploatacji kopaliny:
 - obowiązuje sposób eksploatacji, zgodny z przepisami ustawy Prawo Geologiczne i Górnicze wraz z rozporządzeniami wykonawczymi do tej ustawy,
 - powierzchnia zabudowy w stosunku do powierzchni działki nie może przekroczyć 20%,
 - co najmniej 1% powierzchni działki należy urządzić jako powierzchnię terenu biologicznie czynnego.
 - wysokość zabudowy do 20 m,
 - dopuszcza się dowolne formy dachu i rodzaje pokrycia,
 - liczba miejsc do parkowania na parkingach terenowych i wbudowanych nie może być mniejsza niż: 1 stanowisko na 5 zatrudnionych, w tym miejsca przeznaczone na parkowanie pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową w ilości wynikającej z przepisów odrębnych.

Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego oraz uzdrowisk:

- 1) Ochrona zasobów wodnych poprzez:
 - likwidację niekontrolowanych odprowadzeń nieoczyszczonych ścieków do cieków powierzchniowych i do ziemi,
 - budowę sieci kanalizacji sanitarnej na terenach zwodociągowanych,
 - budowę przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach nieprzewidzianych do skanalizowania (wieś Ligotka),
 - modernizację oczyszczalni ścieków w Środzie Śląskiej w celu dostosowania jej do norm UE,
 - modernizację stacji uzdatniania wody,
 - rozbudowę istniejących systemów zaopatrzenia w wodę,
 - tworzenie roślinnych stref buforowych wokół zbiorników wodnych, cieków i rowów melioracyjnych.
- 2) Ochrona powierzchni ziemi poprzez:
 - rolnicze zagospodarowania gleb w sposób, który odpowiada w pełni ich przyrodniczym walorom,
 - rekultywację wyeksploatowanych składowisk odpadów oraz „dzikich” wysypisk śmieci,
- 3) Ochrona powietrza poprzez:
 - ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza z transportu i ruchu ulicznego,
 - ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza z procesów energetycznego spalania paliw z palenisk domowych poprzez: termoizolację, (tj. ocieplenie, doszczelnienie lub wymianę okien i drzwi), zmianę systemu ogrzewania z węglowego na gazowe, elektryczne lub olejowe, wykorzystanie alternatywnych źródeł energii takich jak: energia pochodząca z biomasy, energia słoneczna, pompy ciepłe itp., ekonomicznie uzasadnioną rozbudowę sieci ciepłowniczej w połączeniu z likwidacją źródeł niskiej emisji oraz modernizację nieefektywnych systemów grzewczych,
- 4) Ochrona przed hałasem poprzez:
 - poprawę nawierzchni dróg,
 - ograniczenie wjazdu transportu ciężkiego do strefy śródmiejskiej,
 - budowę obejść drogowych dla miejscowości szczególnie narażonych na uciążliwości komunikacyjne,

- dążenie do wprowadzania ekranów naturalnych lub sztucznych, głównie w miejscach, gdzie zabudowa mieszkaniowa lub obiekty podlegające szczególnej ochronie znajdują się w obrębie stref uciążliwości dróg.
- 5) Zgodnie z obowiązującymi przepisami szczególnymi, wprowadzić następujące ustalenia:
- działalność zakładów produkcyjnych i usługowych nie może powodować ponadnormatywnego obciążenia środowiska naturalnego poza granicami działki, do której inwestor posiada tytuł prawny,
 - odprowadzenie wód opadowych i roztopowych z terenów zurbanizowanych może być realizowane po ich wstępnym podczyszczeniu do stopnia odpowiadającego wymogom odprowadzenia ścieków do wód i ziemi;
 - w strefie zasilania Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 319 „Subzbiornik Prochowice - Środa Śląska” o projektowanym statusie wysokiej ochrony (OWO) obowiązuje ochrona przed zanieczyszczeniem zgodnie z przepisami szczególnymi.

Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej:

W odniesieniu do stanowisk archeologicznych na terenie objętym zmianą Studium obowiązują następujące wymagania konserwatorskie:

- wszelkie zamierzenia inwestycyjne wymagają przeprowadzenia ratowniczych badań archeologicznych,
- ratownicze badania archeologiczne prowadzone są przez uprawnionego archeologa,
- należy uzyskać pozwolenie właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków na przeprowadzenie ziemnych robót budowlanych na terenie zabytkowym,
- pozwolenie konserwatorskie należy uzyskać przed uzyskaniem pozwolenia na budowę (a dla robót nie wymagających pozwolenia na budowę - przed realizacją inwestycji, tj. przed uzyskaniem zaświadczenia potwierdzającego akceptację przyjęcia zgłoszenia wykonywania robót budowlanych).

Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej:

- Dla dróg powiatowych należy uzyskać przynajmniej parametry kl. L (szerokość w liniach rozgraniczających 15 m, na obszarach zabudowanych dopuszcza się 12 m) korzystniej, o ile jest to możliwe parametry kl. Z. Minimalna odległość zabudowy od zewnętrznej krawędzi jezdni - 20 m na obszarach niezabudowanych oraz 8 m na obszarach zabudowanych. Dla dróg gminnych należy uzyskać min. parametry kl. D (szerokość w liniach rozgraniczających 15 m, na obszarach zabudowanych dopuszcza się 10 m), odległość zabudowy od krawędzi jezdni – min. 15 m na obszarach niezabudowanych oraz 6 m na obszarach zabudowanych.
- Kierunki rozwoju systemów zaopatrzenia w wodę przyjęto w oparciu o istniejący na terenie gminy system zaopatrzenia w wodę, wielkości aktualnych zasobów eksploatacyjnych ujęć wody podziemnej oraz o prognozowaną wielkość zapotrzebowania wody. W studium wyznaczone zostały tereny pod działalność związaną z aktywnością gospodarczą bez precyzowania rodzaju produkcji oraz charakteru przemysłu. W obliczeniach nie uwzględniono zatem zapotrzebowania wody na ten cel. Potrzeby wodne powinny być określone przy ustalaniu konkretnej działalności produkcyjnej i usługowej. Najważniejsze zadania inwestycyjne w zakresie zaopatrzenia w wodę to: modernizacja stacji uzdatniania wody, budowa sieci wodociągowych na terenach nowej zabudowy, wymiana przewodów sieci wodociągowych, wymiana przyłączy, rozbudowa istniejących systemów zaopatrzenia w wodę.
- Miasto Środa Śląska posiada w przeważającej większości kanalizację mieszaną. Niektóre kanały są kanałami ogólnospławnymi, w większości ulic ułożona jest kanalizacja rozdzielcza. Odbiornikiem wód opadowych z kanalizacji deszczowej jest rzeka Średzka Woda i jej dopływy. Stare przedwojenne kanały są zdekapitalizowane i wymagają ciągłych remontów lub całkowitej wymiany. Przedsiębiorstwo eksploatujące sieć na bieżąco usuwa awarie i utrzymuje sieć w ciągłej sprawności. Kierunki rozwoju systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków przyjęto w oparciu o opracowaną przez Przedsiębiorstwo Innowacyjno-Wdrożeniowe „Aktualizację koncepcji programowej gospodarki ściekowej dla gminy Środa Śląska”. Dopuszcza się również inny niż podany w studium sposób grupowania wsi we wspólne systemy kanalizacyjne pod warunkiem nienaruszania innych ustaleń zmiany Studium. Planowane rozwiązania układów kanalizacyjnych pozwalają na etapowanie inwestycji. Wybór i kolejność realizacji zależy jest w głównej mierze od posiadanych środków finansowych Inwestora oraz od intensywności rozwijającego się zainwestowania. Do czasu realizacji w/w systemów kanalizacyjnych, ścieki bytowo-gospodarcze powinny być gromadzone w szczelnych zbiornikach bezodpływowych i w miarę potrzeb wywożone do punktu zlewnego fekalii, zorganizowanego w najbliższej działającej oczyszczalni ścieków. Dla wyznaczonych terenów pod działalność związaną z aktywnością gospodarczą dopuszcza się w okresie przejściowym tj. do czasu realizacji układu kanalizacyjnego i oczyszczalni ścieków dla wsi, budowę lokalnych systemów oczyszczania ścieków, po uprzednim pozytywnym zaopiniowaniu przyjętej technologii przez stosowny organ administracji samorządowej. Przyjęta technologia nie powinna negatywnie wpływać na stan czystości wód powierzchniowych i podziemnych oraz powodować degradacji gruntów i zieleni. Dla terenów zabudowy uzupełniającej, położonej peryferyjnie w stosunku do głównych terenów zainwestowania na obszarze wszystkich wsi i znajdującej się poza zasięgiem planowanych systemów kanalizacji sanitarnej przewiduje się zorganizowanie wywozu ścieków sanitarnych do najbliższej zlewni zlokalizowanej na terenie oczyszczalni ścieków. Dopuszcza się na tych terenach realizację indywidualnych systemów oczyszczania ścieków pod

warunkiem uzyskania pozytywnej opinii stosownych organów administracji samorządowej. Zaleca się kompleksowe rozwiązywanie gospodarki ściekowej realizowanych obiektów w obrębie istniejącego zainwestowania jednostek osadniczych (budowa kanalizacji i przepompowni zarówno dla potrzeb projektowanych obiektów jak i dla zabudowy już istniejącej).

- Dla terenów wskazanych pod zabudowę w planach miejscowych oraz proponowanych do zagospodarowania w opracowywanym studium przewiduje się budowę dodatkowych stacji transformatorowych, stosownie do potrzeb, których lokalizację należy uzależnić od rodzaju i sposobu zabudowy oraz dopuszcza się przełożenie lub skablowanie linii napowietrznych średniego i niskiego napięcia, których obecny przebieg koliduje z istniejącą i planowaną zabudową w/w terenów. Liczba stacji, ich powiązanie w układzie sieciowym wsi oraz nowe trasy linii energetycznych powinny być określone w uzgodnieniu z odpowiednim Zakładem Energetycznym na etapie planów miejscowych.
- W opracowywanym studium proponuje się docelowo gazyfikację przewodową (gazem ziemnym wysokometanowym) tych wsi na terenie gminy, które spełniają warunki wynikające z obowiązujących przepisów Prawa Energetycznego, a w szczególności opłacalności ekonomicznej planowanej inwestycji uzależnionej od zawarcia odpowiedniej ilości umów o przyłączenie do sieci gazowej. Decyzja o zasięgu gazyfikacji podjęta zostanie po opracowaniu „Koncepcji gazyfikacji gminy”, która powinna zawierać część ekonomiczną, określającą ocenę opłacalności dostawy gazu. Opracowanie winno uwzględniać zużycie gazu na cele bytowo-komunalne oraz grzewcze przez 100% mieszkańców. Decyzję o podjęciu inwestycji podejmie dostawca gazu.

Obszary, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW:

- Na obszarze objętym zmianą studium (tereny EF, EF1) wskazuje się obszary na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW wraz ze strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów. Strefy wyznaczone zostały na rysunku studium dla obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii wykorzystujących energię wiatru oraz obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii z wykluczeniem urządzeń wykorzystujących energię wiatru.

5. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA ORAZ OCENA JEGO STANU

5.1. PODSTAWOWE INFORMACJE O OBSZARZE OBJĘTYM STUDIUM ORAZ WOKÓŁ OBSZARU OPRACOWANIA

Gmina Środa Śląska położona jest w centralnej części województwa dolnośląskiego, w powiecie Średzkim. Miasto Środa Śląska znajduje się 32 km na zachód od Wrocławia na starym szlaku handlowym, w połowie drogi pomiędzy Wrocławiem a Legnicą. Od północy gmina graniczy z powiatem Wołowskim, od południa z powiatem Jaworskim. Posiada dobre powiązania komunikacyjne z Wrocławiem oraz sąsiednimi gminami i miastami: Miękinią, Malczycami, Kątami Wrocławskimi.

Gmina zajmuje powierzchnię 21493 ha. Sieć osadniczą tworzy 27 miejscowości rozmieszczonych równomiernie wokół miasta Środa Śląska. Głównymi ośrodkami gminy są: miasto Środa Śląska, licząca 8630 mieszkańców oraz wsie Szczepanów, Ciechów i Rakoszyce. Gęstość zaludnienia wynosi 90 mieszkańców na 1 km² [10].

Obszar objęty projektem zmiany Studium obejmuje wybrane tereny położone w obrębach ewidencyjnych miasta Środa Śląska, Bukówek, Cesarzowice, Gozdawa, Jastrzębce, Komorniki, Kryniczno, Kulin, Lipnica, Michałów, Ogrodnica, Proszków, Przedmoście, Rakoszyce, Szczepanów i Wrocisławice.

Obszar objęty zmianą Studium obejmuje przede wszystkim tereny niezagospodarowane, użytkowane rolniczo. W większości stanowią one grunty orne, a częściowo łąki i pastwiska. W sąsiedztwie obszarów występują głównie tereny rolnicze i tereny leśne oraz tereny zabudowy zagrodowej, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i tereny zabudowy aktywności gospodarczej.

Obsługa komunikacyjna poszczególnych terenów odbywa się z drogi krajowej nr 94, drogi wojewódzkiej nr 346 oraz dróg powiatowych, gminnych lub wewnętrznych. Tereny posiadają możliwość częściowego uzbrojenia w sieci infrastruktury technicznej – w sąsiedztwie przebiega sieć elektroenergetyczna i wodociągowa, część miejscowości jest także skanalizowana.

5.2. POŁOŻENIE TERENU W PONADLOKALNYM SYSTEMIE POWIĄZAŃ PRZYRODNICZYCH

Powiązania przyrodnicze analizowanego obszaru z otoczeniem odnoszą się głównie do liniowych i powierzchniowych struktur przyrodniczych:

- obszary opracowania położone są poza obszarami objętymi ochroną prawną,
- obszary opracowania położone są częściowo w granicach występowania Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 319.

5.3. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Położenie geograficzne

Według podziału Polski J. Kondrackiego na krainy fizyczno-geograficzne gmina Środa Śląska leży w obrębie Niziny Śląskiej (318.5) w zasięgu Równiny Wrocławskiej (318.53) i Pradoliny Wrocławskiej (318.52).

Rzeźba terenu

Południowa granica Pradoliny Wrocławskiej nie jest wyznaczona wyraźną krawędzią. W przybliżeniu wyznacza ją linia kolejowa Malczyce-Środa Śląska. W Środzie Śl. granica pradoliny skręca na N przez Szczepanów i następnie biegnie linią kolejnych wzniesień, położonych w kompleksie leśnym. Jej szerokość wynosi miejscami 6-7 km. Wały ochronne biegną tu na całej długości i w bliskiej odległości od Odry. Cała powierzchnia tej części pradoliny jest położona na poziomie zbliżonym do rzeki Odry. Tylko w części wschodniej występują małe wzniesienia, być może zdegradowane wydmy i łachy piaszczyste.

Na obszarze wysoczyzny pojawiają się liczne rzędy wzniesień, o lokalnie dużych przewyższeniach. Maksymalna wysokość przekracza 160 m n.p.m., co porównaniu z otaczającymi obniżeniami daje różnicę 30-50 m. W tej części wysoczyzny większość wzniesień ma bardzo wydłużony kształt, o przeważającym kierunku wschód-zachód. Wysokości bezwzględne sięgają na tym obszarze od 115 do 169 m n.p.m. Rzeźba jest tu utworzona na płatach glin zwałowych, piaskach i żwirach lodowcowych. Miejscami na powierzchni występują ility i mułki trzeciorzędowe oraz mniejsze pokrywy lessowe [10].

Warunki geologiczno-gruntowe

Teren gminy Środa Śląska obejmuje fragment jednostki geologicznej zwanej blokiem przedsudeckim. W budowie geologicznej biorą tu udział dwa piętra strukturalne: starsze – złożone ze skał zmetamorfizowanych starszego paleozoiku oraz młodsze – kenozoiczne, reprezentowane przez osady młodszego trzeciorzędu i czwartorzędu. Na powierzchni dominują osady czwartorzędowe. Reprezentują one osady plejstocenyk zlodowaceń: południowopolskiego, środkowopolskiego, północnopolskiego oraz osady holocenu. We wszystkich poziomach stratygraficznych występują kompleksy piaszczysto-żwirowe o różnej genezie.

Najszerze rozprzestrzenienie, a także największe znaczenie surowcowe, mają dwa poziomy piasków i żwirów wodnolodowcowe z okresu zlodowacenia środkowopolskiego rozdzielone gliną zwałową oraz piaszczysto-żwirowymi utworami rzecznyymi. Miąższość ich dochodzi miejscami do 15 m. Mniejsze znaczenie praktyczne mają, tylko lokalnie występujące, płyty piasków i żwirów rzecznych, polodowcowe piaski i żwiry kemów oraz moren czołowych, a także piaski i żwiry rzecznych tarasów nadzalewowych i zalewowych.

Osady z okresu zlodowacenia południowopolskiego wykształcone są w postaci utworów zastoiskowych (mułki i ility), piasków i żwirów wodnolodowcowych oraz glin zwałowych. Osady zlodowacenia północnopolskiego to piaski, żwiry i mułki rzeczne. Utwory przejściowe między plejstocenem i holocenem stanowią piaski i żwiry stożków napływowych, piaski pyłowe i mułki lessopodobne oraz piaski eoliczne w wydmach. W najmłodszym okresie czwartorzędu, holocenie, dominują piaski ze żwirami, mułki rzeczne i namuły o miąższości do 2,5 m. Miejscami występują również torfy.

Utwory czwartorzędowe uzupełniają trzy poziomy glin zwałowych (zlodowacenia południowopolskiego i środkowopolskiego), ility, mułki i piaski zastoiskowe, gliny lessopodobne, gliny i piaski deluwialne oraz holocenyckie namuły zagłębień bezodpływowych i den dolinnych, a także torfy, przeważnie zapiaszczone, o miąższości do 2,5 m.

W północno-wschodniej części gminy występuje fragment kopalnej struktury czwartorzędowej, mającej charakter rynny o przebiegu północny zachód – południowy wschód, głęboko wciętej w utwory trzeciorzędu. Przechodzi ona przez wieś Radakowice. Jej geneza związana jest ze zlodowaceniem południowopolskim Nidy. Głównym osadem są tutaj fluwioglacjalne utwory piaszczyste, o miąższości 44 do 120 m.

W dolinie Odry w podłożu geologiczno-glebowym największy udział mają osady rzeczne, wykształcone jako mady o różnym uziemieniu, mniejszą powierzchnię zajmują piaski wydymowe i piaski starych tarasów akumulacyjnych, a najmniejszy jest udział utworów organogenicznych [10].

Zasoby kopalin

Zgodnie z Bilansem zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce według stanu na 31 grudnia 2021 r. na obszarze objętym zmianą Studium nie występują żadne udokumentowane złoża kopalin.

Warunki wodne

Obszar gminy położony jest w zlewni rzeki Odry, płynącej w jego części centralnej ze wschodu na zachód. Koryto rzeki tworzy łagodne zakola ze starorzeczami. Głównym lewobrzeżnym dopływem Odry na terenie gminy jest Średzka Woda, przepływająca przez Środę Śląską i Szczepanów. Uchodzi ona do Odry na wysokości Malczyc.

Cały obszar doliny Odry poprzecinany jest gęstą siecią rzek, często przekształconych w rowy, jak: Nowy Rów, Jeziorka, Średzka Woda, i inne. Między miejscowościami Głoska-Słup-Zakrzów-Brodno, równoległe do Odry płynie rzeka Stary Rów. Nie uchodzi ona do Odry, tylko do Średzkiej Wody, co świadczy, że poza osią głównej rzeki istnieją tu jeszcze inne osie hydrologiczne, stwarzające szczególne zagrożenie w stanach powodziowych [10].

Wody powierzchniowe

Rzeka Odra tworzy północną granicę gminy. Jej całkowita długość w granicach Polski wynosi 741,9, na terenie gminy długość rzeki wynosi ok. 17,5 km. Odra jest rzeką żeglowną na całej długości gminy. Jest uregulowana i posiada koryto częściowo przekształcone technicznie narzutem kamienia i ostrogami. W wyniku długiego okresu pomiędzy kolejnymi pracami regulacyjnymi zwiększyła się jej atrakcyjność krajobrazowa. Przepływ wody w rzece jest zaburzony już na wyższych odcinkach. Powodowane jest to regulowanym przepływem wody z dużych zbiorników retencyjnych, budową kanałów żeglownych i kanałów „ulgi”, budową jazów i śluz na korycie. Ponadto koryto obudowane jest obwałowaniami, pomimo istnienia których Odra wylewa niekiedy na całą szerokość doliny, jak np. podczas powodzi lipcowej 1997 roku.

Rzeka Średzka Woda odwadnia centralną część Wysoczyzny Średzkiej, jej największym dopływem jest Dojca. Cieki źródłowe Średzkiej Wody wypływają z podmokłych łąk na wysokości około 150 m n.p.m. Sieć rzeczna jest dość dobrze rozwinięta. W obszarze zlewni liczne są okresowo czynne rowy melioracyjne.

Rzeka Cicha Woda odwadnia zachodnią część Wysoczyzny Średzkiej. Posiada prawobrzeżne dopływy: Jarosławiec i Pielaszkowicki Potok [10].

Wody podziemne

Teren gminy według regionalnego podziału hydrogeologicznego znajduje się w rejonie przedsudeckim. Na jego terenie występują dwa piętra wodonośne o znaczeniu użytkowym: czwartorzędowe i trzeciorzędowe.

Piętro czwartorzędowe związane jest głównie z utworami rzecznyymi doliny Odry i osadami wodnolodowcowymi z okresu zlodowacenia środkowopolskiego i zlodowacenia południowopolskiego. W dolinie Odry jest to na ogół jedna warstwa wodonośna, a na obszarach wysoczyzn bywa lokalnie kilka warstw. Miąższość warstwy wodonośnej wynosi od kilku (3-9 m) do ponad 60 m. Swobodne zwierciadło wody w dolinie Odry występuje na głębokości 1-5 m. Na obszarze Wysoczyzny Średzkiej zwierciadło wody ma charakter swobodny lub naporowy i występuje na głębokości od kilku do 24 m. Wody piętra czwartorzędowego, szczególnie na obszarach pozbawionych izolacji od powierzchni terenu, ulegają zanieczyszczeniom o charakterze antropogenicznym. Zawierają one często duże ilości związków żelaza, manganu i siarczanów oraz bywają skażone bakteriologicznie.

Głównym zbiornikiem użytkowym wód podziemnych na terenie gminy Środa Śląska są wodonośne twory piaszczysto-zwirowe trzeciorzędu, występujące najczęściej na głębokościach 40-50 m, rzadziej do 20 m. Miąższość warstw użytkowych wynosi średnio około 10 m. Średnia wydajność wyliczona z czynnych ujęć głębinowych wynosi 28 m³/h, a Średnia wartość wodoprzewodności 96 m²/d, maksymalnie ponad 800 m²/d. Zwierciadło wody ma charakter naporowy i wszędzie stabilizuje się poniżej powierzchni terenu.

Na obszarze gminy występuje fragment trzeciorzędowego zbiornika GZWP Nr 319 - Subzbiornik Prochowice-Środa, który wymaga wysokiej ochrony (OWO). Jest on izolowany od góry łąkami i pokrywami utworów czwartorzędowych o różnej miąższości. Generalnie charakteryzuje się dużą zmiennością parametrów hydrogeologicznych, spowodowaną niejednorodnym wykształceniem litologicznym i zróżnicowaną miąższością warstw wodonośnych. Pomimo tych warunków ponad dwie trzecie ujęć głębinowych eksploatuje wody trzeciorzędowe jakościowo dość dobre, wymagające jedynie niekiedy prostego uzdatniania (usunięcia związków żelaza i manganu).

Gleby

W gminie dominują gleby dobre. Gleby chronione klasy I-III zajmują 6516 ha (41,26% użytków rolnych), klasy IV zajmują 7672 ha (48,58% użytków rolnych) [10].

Szata roślinna i świat zwierzęcy

Dolina Odry posiada bogatą szatę roślinną, która zależnie od podłoża i zasięgu wód powodziowych tworzy charakterystyczne zespoły. Zespoły brzegów rzeki pozostają pod wpływem corocznych zalewów. Wyższe terasy doliny, zalewane okresowo, zajmują łąki i lasy. W stosunkowo nielicznych miejscach znajdują się wzniesienia utworzone, z piasków pochodzenia wydmowego. Specyficznymi środowiskami, zachowanymi dość licznie, są starorzecza, zlokalizowane w międzywalu lub na zawalu. Lasy łęgowe, zachowały się tylko fragmentarycznie, głównie w międzywalu. Najbardziej rozpowszechnionym zbiorowiskiem leśnym w dolinie Odry są obecnie grądy (*Galio silvatici-Carpinetum*) wykształcone w postaci wilgotnej oraz typowej. Grądy wraz z łąkami jesionowo-wiązowymi tworzą najczęściej układy drobnopowierzchniowe mozaikowe, co jest spowodowane zmianą stosunków wodnych. Na skutek

obniżenia poziomu wód gruntowych na dużą skalę zachodzi zjawisko przekształcania łągów w grądy. W miejscach stagnacji wód występują niewielkie partie olsu porzeczkowego (*Ribo nigri-Alnetum*), który przy zmianę stosunków wodnych przechodzi w łąg olszowo-jesionowy (*Circaeo-Alnetum*). Zbiorowiska łąkowe powstały natomiast na wylesionych przez człowieka siedliskach gradowych i łągowych. Wyżej, na siedliskach pogradowych występują łąki - świeże z rzędu *Arrhenatheretalia*. Na niższych terasach wykształcają się łąki wilgotne z rzędu *Molinietalia*. W starorzeczach rozwinęły się bogate zbiorowiska roślin wodnych i nadwodnych. Są to jedne z najbogatszych środowisk. Starorzeczca odrzańskie ulegają szybkiej degradacji i drastycznie maleje liczba stanowisk bardzo rzadkich gatunków np. kotewki, salwinii pływającej, wolffi i innych. W dolinie Odry na odcinku gminy, stwierdzono występowanie gatunków roślin podlegających całkowitej, bądź częściowej ochronie, jak np.: barwinek pospolity (*Vinca minor*), bluszcz pospolity (*Hedera helix*), grążel żółty (*Nuphar luteum*), kotewka orzech wodny (*Trapa natans*), pelnik europejski (*Trollius europaeus*), paproć - salwinia pływająca (*Salvinia natans*), lilia złotogłów (*Lilium martagon*), wawrzynek wilczełyko (*Daphne mezereum*), śnieżyczka przebiśnieg (*Galanthus nivalis*), storczyki - gnieźnik leśny (*Neottia nidus-avis*), listera sercowata (*Listera ovata*), podkolan biały (*Plantanthera bifolia*), śniedek baldaszkowaty (*Omithogalum umbellatum*), kruszczyk szerokolistny (*Epipactis helleborinae*), buławnik czerwony (*Cephalanthera rubra*), buławnik wielkokwiatowy (*Cephalanthera alba*) i buławnik mieczolistny (*Cephalanthera longifolia*).

W rybostronie Odry dominuje dziś liczebnie zaledwie kilka pospolitych gatunków ryb karpiowatych (płoc, leszcz, ukleja), a z cenniejszych gospodarczo - szczupak i sandacz. Zmiany środowiska w dolinie Odry w ciągu ostatnich 100 lat przyczyniły się do znacznego zubożenia rybostronu rzeki. Stało się to głównie za sprawą wzrostu zanieczyszczenia wód w rzece, osłabiającego odporność ryb, spowalniającego ich wzrost i zwiększającego śmiertelność. Drugim czynnikiem oddziałującym bardzo niekorzystnie na ichtiofaunę była regulacja rzeki, doprowadzająca do ujednoczenia warunków środowiska i zniszczenia wielu cennych dla ryb elementów biotopu. Wyprostowanie koryta, likwidacja zakoli i meandrów, odcięcie bocznych ramion i starorzeczy, zmniejszenie ilości pływacz i całkowite usunięcie wysp spowodowało utratę najważniejszych miejsc tarliskowych i wypoczynkowych ryb oraz znaczne pogorszenie warunków pokarmowych. W wyniku tego Odra zasiedlana jest dziś przez znacznie mniejszą ilość ryb niż dawniej, a wśród występujących tu dziś gatunków dominują te najmniej wymagające, najbardziej odporne, eurytopowe i pospolite. Niski rybostron Odry jest przyczyną tego, że na omawianym odcinku rzeki od dawna nie ma użytkownika rybackiego, a pozostało jedynie wędkarstwo ograniczone do Odry i większych starorzeczy [10].

Analizowane obszary charakteryzują się zróżnicowanymi wartościami przyrodniczymi. Obejmują one przede wszystkim tereny rolnicze, położone w sąsiedztwie terenów zabudowy zagrodowej, terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i terenów aktywizacji gospodarczej. Większą wartość przyrodniczą posiadają natomiast tereny łąk i pastwisk oraz tereny zadrzewione i zakrzewione, stanowiące siedliska roślin i zwierząt.

Świat zwierzęcy analizowanego terenu jest typowy dla obszarów nizinnych. Zainwestowanie przestrzeni oraz postępująca urbanizacja ograniczyły faunę do gatunków pospolitych, najlepiej przystosowanych do takich warunków życia. Są to głównie drobne ssaki, płazy, ptaki i owady. Rolnicze użytkowanie terenów może wiązać się z występowaniem organizmów zamieszkujących otwarte przestrzenie.

Warunki klimatyczne

Obszar gminy należy do najcieplejszego obszaru Polski, dzielnicy Wrocławskiej. Średnia temperatura roczna powietrza wynosi 8-8,5°C. Dni gorących rejestruje się tutaj około 35. Dni z temperaturami w okolicach 0°C rejestruje się około 110. Dni z temperaturami poniżej 0°C rejestruje się około 35, bardzo mroźnych 1-2. Ostatnie przymrozki występują w trzeciej dekadzie kwietnia. Pokrywa śnieżna zalega od 50d do 60 dni i zanika do trzeciej dekady kwietnia. Okres wegetacyjny trwa 220-230 dni. Początek robót polowych przypada przeciętnie na drugą dekadę marca. Na obszarze gminy przeważają wiatry z kierunku zachodniego. Ich roczny udział w ruchach mas powietrza wynosi do 17% do 20%. Średnia roczna prędkość wiatru wynosi od 3 do 3,5 m/s. Bezwietrznych jest średnio 10 do 15% dni w roku. Średnia roczna suma opadów atmosferycznych wynosi 600-630 mm. W Środzie Śląskiej zanotowano 628 mm. Maksymalna suma miesięcznych opadów przypada na lipiec i wynosi 93 mm. Minimalna suma opadów miesięcznych przypada na luty, 29 mm. W miesiącach ciepłych maj-październik opad wynosi ok 407mm, miesiącach zimnych listopad-kwiecień opad dochodzi do 216 mm. Średnia grubość pokrywy śnieżnej wynosi 10 cm. Maksymalna średnia grubość wynosi od 40-50 cm [10].

5.4. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA KULTUROWEGO

Gmina Środa Śląska jest średnio nasyconym substancją archeologiczną rejonem województwa dolnośląskiego. Notuje się tu obecność 218 stanowisk archeologicznych, z których większość zawiera 2-5 tzw. faktów osadniczych oraz 32 stanowiska bez określonej lokalizacji. Łączna więc ilość tzw. faktów osadniczych wynosi 409 [10].

Na obszarze objętym zmianą Studium występują zewidencjonowane stanowiska archeologiczne. Zasięgi zewidencjonowanych stanowisk archeologicznych podlegających ochronie konserwatorskiej obejmują zewidencjonowane stanowiska archeologiczne i zespoły stanowisk archeologicznych.

5.5. OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA, W TYM NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Stan środowiska przyrodniczego obszaru objętego studium przedstawiony poniżej został opracowany głównie w oparciu o informacje uzyskane w Urzędzie Miejskim w Środzie Śląskiej, Ocenę stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2016-2021 na podstawie monitoringu [6], Roczna ocena jakości powietrza w województwie dolnośląskim za rok 2021 [8], Bilans zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce 2021 [1] oraz w oparciu o wizję w terenie.

Stan i zanieczyszczenie wód podziemnych i powierzchniowych

Głównym zagrożeniem dla jakości wód w gminie Środa Śląska są spływy obszarowe (zanieczyszczenia spłukiwane z terenów rolnych oraz terenów tras komunikacyjnych drogowych) oraz odprowadzanie nieoczyszczonych ścieków do gruntu lub do cieków powierzchniowych na terenach nieuzbrojonych w sieć kanalizacyjną. Ładunek zanieczyszczeń wprowadzany do środowiska z tych źródeł zależy od szeregu czynników, m.in.: stopnia skanalizowania danego obszaru, poziomu kultury rolnej, stopnia zurbanizowania i intensywności ruchu komunikacyjnego danego obszaru.

Istotny wpływ na jakość wód gruntowych i powierzchniowych ma rolnictwo. Źródłem zanieczyszczeń z rolnictwa są zarówno źródła obszarowe tj. spływy powierzchniowe, jak i źródła punktowe: niewłaściwie przechowywane nawozy mineralne i organiczne (obornik, gnojówka, gnojowica), pestycydy, odcieki kiszonkowe. Rolnictwo ma także wpływ na erozję glebową i w konsekwencji na ładunki namulów dopływających do rzek i zbiorników wodnych. Podnoszenie produkcji rolnej powoduje drenaż, odwodnienie i przekształcenia obszarów podmokłych, podobnie jak całych dolin rzecznych.

Niekwestionowana konieczność ochrony zasobów i jakości wód podziemnych wynika z roli, jaką woda odgrywa w gospodarce (zaspokajanie potrzeb bytowo-gospodarczych ludności, rolnictwo, przemysł). Długofalowe działania na rzecz ochrony wód powinny dotyczyć przede wszystkim ograniczenia ilości ścieków wykorzystywanych rolniczo oraz przestrzegania obowiązków wynikających z pozwoleń wodno-prawnych.

Zgodnie z definicją umieszczoną w Ramowej Dyrektywie Wodnej dobry stan wód podziemnych oznacza stan osiągnięty przez część wód podziemnych, jeżeli zarówno jej stan ilościowy, jak i chemiczny jest określony, jako co najmniej „dobry”. Ramowa Dyrektywa Wodna przewiduje dla wód podziemnych następujące główne cele środowiskowe: zapobieganie dopływowi lub ograniczenia dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych, zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych (z zastrzeżeniami wymienionymi w Dyrektywie), zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych, wdrożenie działań niezbędnych dla odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego wskutek działalności człowieka. Dla spełnienia wymogu niepogarszania stanu części wód, dla części wód będących w co najmniej dobrym stanie chemicznym i ilościowym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu.

Wody podziemne ze względu na ich znaczenie, jako podstawowego źródła wody do picia, objęte są monitoringiem, którego celem są obserwacje zmian jakości tych wód, określenie trendów i dynamiki zmian. Badania prowadzone są w trzech sieciach monitoringu: krajowej, regionalnej i lokalne.

Obszary objęte zmianą Studium położone są w granicach jednolitej części wód podziemnych JCWPd nr 95. Zgodnie z ustaleniami „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, stan ilościowy JCWPd nr 95 określono jako dobry, natomiast stan chemiczny jako słaby. Tym samym istnieje zagrożenie dla nieosiągnięcia celów środowiskowych (dobrego stanu chemicznego i dobrego stanu ilościowego). Jak wynika z badań wód podziemnych prowadzonych w sieci krajowej w ramach monitoringu diagnostycznego w 2019 r. w punkcie pomiarowym w mieście Środa Śląska w granicach JCWPd nr 95 wykazano II klasę jakości.

Dla sztucznych i silnie zmienionych jednolitych części wód powierzchniowych głównym celem środowiskowym jest ochrona tych wód oraz poprawa ich potencjału ekologicznego i stanu chemicznego, tak aby osiągnąć dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny wód powierzchniowych, a także zapobieganie pogorszeniu ich potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego. Dla jednolitych części wód powierzchniowych niewyznaczonych jako sztuczne lub silnie zmienione, celem środowiskowym jest ochrona, poprawa oraz przywracanie stanu jednolitych części wód powierzchniowych, tak aby osiągnąć dobry stan tych wód, a także zapobieganie pogorszeniu ich stanu.

Obszary objęte zmianą Studium położone są w granicach JCWP „Średzka Woda” stanowiącej silnie zmienioną część wód część wód. Zgodnie z ustaleniami „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” stan JCWP określono jako zły. Południowo-wschodnia część gminy położona jest natomiast w granicach JCWP „Karczycki Potok”, stanowiącej naturalną część wód. Zgodnie z ustaleniami „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” stan JCWP określono jako zły (zagrożona). Ponadto południowo-zachodnia część gminy Środa Śląska znajduje się w granicach JCWP „Cicha Woda” stanowiącej silnie zmienioną część wód część wód. Zgodnie z ustaleniami „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” stan JCWP określono jako zły (zagrożona).

Według oceny stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2016-2021 na podstawie monitoringu dla wód Średzkiej Wody w 2021 roku w punkcie pomiarowo-kontrolnym Średzka Woda – ujście do Odry wykazano słaby potencjał ekologiczny, stan chemiczny poniżej dobrego oraz zły stan wód, dla wód Karczyckiego Potoku

w 2021 roku w punkcie pomiarowo-kontrolnym Karczycki Potok - ujście do Bystrzycy wykazano słaby stan ekologiczny, stan chemiczny poniżej dobrego oraz zły stan wód, natomiast dla wód Cichej Wody w 2019 roku w punkcie pomiarowo-kontrolnym Cicha Woda - most Rogów-Malczyce wykazano umiarkowany potencjał ekologiczny, stan chemiczny poniżej dobrego oraz zły stan wód.

Zanieczyszczenie gleb i zagrożenie działalnością rolniczą

Ze względu na niewielki udział gleb najwyższych klas bonitacyjnych powinny być one szczególnie chronione przed wyłączeniem z produkcji rolnej. Ochrona gruntów rolnych polega na ograniczaniu przeznaczania ich na cele nierolnicze i nieleśne, zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów rolnych oraz szkodom w produkcji rolnej, powstającym wskutek działalności nierolniczej i ruchów masowych ziemi, rekultywacji i zagospodarowaniu gruntów na cele rolnicze, zachowaniu torfowisk i oczek wodnych jako naturalnych zbiorników wodnych oraz ograniczeniu zmian naturalnego ukształtowania powierzchni ziemi.

Wpływ na gleby i ziemię polega na ich degradacji poprzez deponowanie zanieczyszczeń z opadów atmosferycznych (siarczany, azotany, zakwaszenie), nadmierną chemizację rolnictwa oraz zanieczyszczeń komunikacyjnych szczególnie wzdłuż dróg. Chemiczne zanieczyszczenie gleb prowadzi do ich zakwaszenia, naruszenia równowagi jonowej, a zwłaszcza nagromadzenia związków chemicznych czynnych biologicznie. Źródłami skażenia gleb w gminie są przede wszystkim rolnictwo i komunikacja.

W „Monitoringu chemizmu gleb ornych w Polsce”, opracowanym przez Instytut Nawożenia i Gleboznawstwa Państwowego Instytutu Badawczego w Puławach, podano wyniki badań zmian szerokiego zakresu cech gleb użytkowanych rolniczo, szczególnie właściwości chemicznych, zachodzących w określonych przedziałach czasu pod wpływem rolniczej i poza rolniczej działalności człowieka. Spośród 216 stałych punktów pomiarowo-kontrolnych żaden nie znalazł się na terenie gminy Środa Śląska.

Zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego

Na obszarze gminy Środa Śląska na stan powietrza atmosferycznego wpływają punktowe, liniowe i powierzchniowe źródła zanieczyszczeń. Do źródeł punktowych należą zakłady przemysłowe, w tym szyby górnicze, źródła liniowe stanowią przede wszystkim drogi, a źródła powierzchniowe to kopalnia odkrywkowa, obiekt unieszkodliwiania odpadów wydobywczych w Jakubowie i indywidualne systemy grzewcze. Na stan powietrza atmosferycznego negatywnie mogą również oddziaływać emisje zanieczyszczeń generowanych przez działalność rolniczą i leśną.

Głównym źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego w gminie są obecnie kotłownie węglowe. Te niskie źródła emisji w zabudowie zwartej mają znaczący udział w tle zanieczyszczeń. Emisja z lokalnych źródeł jest niewspółmiernie duża do ilości wytwarzanej energii. Spowodowane jest to niską sprawnością cieplną kotłów, rodzajem paliwa oraz niedoskonałym spalaniem. Zanieczyszczenia emitowane przez kotłownie węglowe domów mieszkalnych, powodują znaczące zanieczyszczenie środowiska w okresie grzewczym w zakresie stężeń dwutlenku siarki, tlenków azotu, tlenku węgla, pyłów, węglowodorów, sadzy i benzopirenu. Spalanie oleju opałowego czy gazu ziemnego spowodowałoby dużo niższą emisję zanieczyszczeń z kotłowni. Po przejściu na ogrzewanie gazowe znacznie zmniejszy się emisja zanieczyszczeń i nastąpi znaczna poprawa stanu atmosfery. Wyeliminowana byłaby emisja dwutlenku siarki i rakotwórczego benzopirenu.

Źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego na terenie gminy jest ruch samochodowy. Pojazdy samochodowe emitują gazy spalinowe zawierające głównie dwutlenek węgla, tlenek węgla, tlenki azotu, węglowodory oraz pyły zawierające związki ołowiu, niklu, miedzi, kadmu. Ilość emitowanych zanieczyszczeń zależy przede wszystkim od natężenia ruchu samochodowego i stanu nawierzchni dróg. Wpływ tych zanieczyszczeń na środowisko zaznacza się w najbliższej odległości od drogi.

Potencjalne źródła zanieczyszczenia atmosfery w rejonie obszaru opracowania to emisja zanieczyszczeń komunikacyjnych z drogi krajowej nr 94, drogi wojewódzkiej nr 346 oraz dróg powiatowych, gminnych i wewnętrznych, emisja zanieczyszczeń pochodzących ze sprzętu rolniczego oraz emisja sektora komunalno-bytowego.

Na podstawie wyników pomiarów stężeń zanieczyszczeń w powietrzu przeprowadzana jest coroczna ocena jakości powietrza atmosferycznego. Rezultatem końcowym rocznej oceny jakości powietrza jest każdorazowo określenie klas wynikowych dla poszczególnych zanieczyszczeń w danej strefie. Wyniki rocznej oceny jakości powietrza za rok 2021 dla gminy Środa Śląska należącej do strefy dolnośląskiej według kryteriów odniesionych do ochrony zdrowia i ochrony roślin przedstawiają się następująco:

1. W kryterium ochrony zdrowia sklasyfikowano:
 - dla poziomu dopuszczalnego dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, ołowiu, benzenu, tlenku węgla, oraz poziomu docelowego, kadmu, niklu – w klasie A,
 - dla poziomu docelowego arsenu – w klasie C,
 - dla poziomu dopuszczalnego pyłu PM10 – w klasie C,
 - dla poziomu dopuszczalnego pyłu PM2,5 – w klasie C1,
 - dla poziomu docelowego arsenu, benzo(a)pirenu i ozonu – w klasie C.
2. W kryterium ochrony roślin strefę dolnośląską sklasyfikowano:

- dla SO₂ i NO_x zaliczono do klasy A,
- dla O₃ zaliczono do klasy A.

Przekroczenia dopuszczalnych i docelowych poziomów substancji w powietrzu na terenie strefy dolnośląskiej były podstawą do zatwierdzenia przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego Uchwały Nr XLVI/1544/14 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 12 lutego 2014 r. w sprawie uchwalenia Programu Ochrony Powietrza dla województwa dolnośląskiego z uwagi na przekroczenia pyłu zawieszonego PM₁₀, benzo(a)pirenu i ozonu (Dz. Urz. Woj. Doln. z dnia 25 lutego 2014 r. Poz. 985), Uchwały Nr XV/351/15 z dnia 29 października 2015 r. w sprawie określenia Programu ochrony powietrza dla strefy dolnośląskiej z uwagi na przekroczenie poziomu docelowego arsenu w powietrzu, Uchwały Nr XV/350/15 z dnia 29 października 2015 r. w sprawie zmiany uchwały nr XLVI/1544/14 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 12 lutego 2014 r. w sprawie uchwalenia Programu ochrony powietrza dla województwa dolnośląskiego, Uchwały Nr XL/1330/17 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 26 października 2017 r. w sprawie przyjęcia Programu ochrony powietrza dla strefy dolnośląskiej z uwagi na przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{2,5} w powietrzu oraz Uchwały Nr XXXVIII/1255/17 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 28 września 2017 r. w sprawie zmiany uchwały nr XLVI/1544/14 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 12 lutego 2014 r. w sprawie uchwalenia Programu ochrony powietrza dla województwa dolnośląskiego (dotyczy zmian redakcyjnych).

Warunki akustyczne

Na obszarze gminy funkcjonują obiekty usługowe i produkcyjne, których działalność kształtuje klimat akustyczny terenów bezpośrednio z nimi sąsiadujących. Lokalnie negatywne oddziaływania akustyczne powodują zakłady produkcyjne, gospodarstwa rolne i szyby górnicze.

Główne źródła hałasu stanowią natomiast drogi – o znaczeniu krajowym, powiatowym i gminnym, odznaczające się zróżnicowanym obciążeniem komunikacyjnym, stanowiące jednocześnie podstawowe źródło emisji spalin i gazów. W ich rejonie występuje lokalne pogorszenie warunków akustycznych.

Czynnikami wpływającymi na poziom hałasu komunikacyjnego są: natężenie i płynność ruchu, procentowy udział pojazdów ciężarowych w strumieniu pojazdów, prędkość strumienia pojazdów, położenie drogi oraz rodzaj nawierzchni, ukształtowanie terenu, przez który przebiega trasa komunikacyjna, charakter obudowy trasy i rodzaj sąsiadującej z trasą zabudowy. Stały wzrost ilości pojazdów oraz natężenia ruchu komunikacyjnego spowodował, że zagrożenie hałasem komunikacyjnym jest dużo większe niż hałasem przemysłowym.

Jak już wspomniano, obszar opracowania położony jest w sąsiedztwie drogi krajowej nr 94. W roku 2020/2021 natężenie ruchu (SDRR) na drodze krajowej nr 94 na odcinku Wilczków /ul. Strzegomska (DW345)/ - Środa Śl. /ul. Legnicka/ kształtowało się na poziomie 9 805 pojazdów/dobę, z czego 7 489 pojazdów/dobę stanowiły samochody osobowe i mikrobusy, na odcinku Środa Śl. /Przejście: ul. Legnicka - ul. Oławska (DW346)/ kształtowało się na poziomie 11 649 pojazdów/dobę, z czego 8 857 pojazdów/dobę stanowiły samochody osobowe i mikrobusy, a na odcinku Środa Śl. /ul. Oławska (DW346)/ - Błonie /DW341, DP2059D/ kształtowało się na poziomie 13 942 pojazdów/dobę, z czego 11 049 pojazdów/dobę stanowiły samochody osobowe i mikrobusy. W odniesieniu do drogi wojewódzkiej nr 346 w roku 2020/2021 natężenie ruchu (SDRR) na odcinku Środa Śląska /DK94/ - Kąty Wrocławskie /ul. Popiełuszki (DW347)/ kształtowało się na poziomie 2 042 pojazdów/dobę, z czego 1 394 pojazdów/dobę stanowiły samochody osobowe i mikrobusy.

Pewna uciążliwość ze względu na zwiększony hałas może występować wzdłuż linii kolejowej o znaczeniu państwowym nr 275 relacji Wrocław – Legnica. Uciążliwość transportu kolejowego wynika z wysokiego poziomu emitowanego hałasu i znacznego zasięgu jego oddziaływania, zwłaszcza w porze nocnej.

Pole elektromagnetyczne

Problemy dotyczące ochrony ludzi i środowiska przed oddziaływaniem pola elektromagnetycznego wytwarzanego m.in. przez linie napowietrzne wysokiego napięcia zostały ujęte w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku [28].

Zgodnie z zapisami zawartymi w tym rozporządzeniu (załącznik do rozporządzenia) dopuszczalny poziom pola elektromagnetycznego o częstotliwości 50 Hz nie powinien przekraczać, w miejscach dostępnych dla ludzi, wartości granicznej: natężenie pola elektrycznego (E) - 10 kV/m, natężenie pola magnetycznego (H) - 60 A/m. Dodatkowo, na obszarach zabudowy mieszkaniowej natężenie pola elektrycznego nie może przekroczyć wartości 1 kV/m. Przyjmuje się, że pola o podanych wyżej poziomach nie oddziałują niekorzystnie na żaden z elementów środowiska, w tym przede wszystkim na ludzi.

W granicach obszaru opracowania głównym źródłem emisji pól elektromagnetycznych jest napowietrzna linia elektroenergetyczna najwyższych napięć 400 kV oraz linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia 110 kV, wzdłuż których obowiązują pasy techniczne. Dla terenów znajdujących się w pasie technologicznym obowiązują ograniczenia zagospodarowania i użytkowania ich terenów.

Zgodnie z informacjami zawartymi w raportach oddziaływania na środowiska dla linii elektroenergetycznych najwyższych napięć 400 kV i wysokiego napięcia 110 kV na wartość maksymalną oraz rozkład natężenia pola elektrycznego E w otoczeniu urządzeń będących pod napięciem wpływają następujące parametry: napięcie robocze

i odległość od części będących pod napięciem. Natężenie pola szybko maleje wraz ze wzrostem odległości od źródła napięcia. Natomiast elementy w pobliżu urządzeń takie jak drzewa, metalowe ogrodzenia, obiekty budowlane wpływają w istotny sposób na rozkład natężenia pola elektrycznego E , szczególnie w ich otoczeniu. Wpływ tych elementów zmniejsza natężenie pola elektrycznego lub je eliminuje. Określenie wpływu tych elementów jest możliwe na ogół jedynie na podstawie pomiarów wykonywanych w czasie pracy linii. Na obszarze, na którym natężenie pola elektrycznego jest mniejsze niż 1 kV/m, nie ma żadnych ograniczeń w zagospodarowaniu terenu i obszar ten uważa się za całkowicie bezpieczny dla ludzi. Na terenach, na których natężenie pola elektrycznego przekracza wartość 1 kV/m obowiązuje zakaz realizacji budynków mieszkalnych i innych budynków z pomieszczeniami przeznaczonymi na stały pobyt ludzi. Tereny, na których natężenie pola elektrycznego jest większe niż 10 kV/m muszą zostać zabezpieczone przed dostępem ludzi. Według danych Instytutu Energetyki dotyczących przykładowego rozkładu pola elektrycznego w otoczeniu linii najwyższych napięć 400 kV przekroczenie wartości 1 kV/m ma miejsce jedynie w strefie do ok. 25 m od osi linii przy zastosowaniu słupów o wysokościach 31-54 m, natomiast w otoczeniu linii wysokiego napięcia 110 kV przekroczenie wartości 1 kV/m ma miejsce jedynie w strefie do ok. 15 m od osi linii przy zastosowaniu słupów o wysokościach 31-54 m.

Rozporządzenie Ministra Środowiska podaje jako wartość graniczną natężenia składowej magnetycznej H pola elektromagnetycznego o częstotliwości 50 Hz (pola magnetycznego), dopuszczalną w środowisku dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz dla miejsc dostępnych dla ludności (60 A/m). Wartość ta dotyczy przestrzeni do 2 m nad powierzchnią ziemi lub inną powierzchnią, na której mogą przebywać ludzie. Pole magnetyczne w otoczeniu urządzenia elektrycznego zależy od prądu, jaki przez to urządzenie przepływa. Wartość maksymalna natężenia pola magnetycznego H_{\max} w bezpośrednim otoczeniu linii, wyznaczana jest zgodnie z przepisami w/w Rozporządzenia na wysokości 2,0 m nad ziemią. Wartość ta zależy przede wszystkim od prądu w linii (I) oraz od odległości przewodów roboczych od ziemi (h). Według danych Instytutu Energetyki dotyczących przykładowego rozkładu pola magnetycznego w otoczeniu linii 400 kV przy zastosowaniu słupów o wysokościach 31-54 m oraz w otoczeniu linii wysokiego napięcia 110 kV przy zastosowaniu słupów o wysokościach 31-54 m nie wykazuje się przekroczeń wartości dopuszczalnej dla miejsc dostępnych dla ludzi 60 A/m w żadnym przypadku/

Zagrożenia powodziowe

Obszar objęty projektem zmiany Studium nie jest zagrożony występowaniem zjawisk powodziowych.

Zagrożenie ruchami masowymi

Według „Rejestru terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których te ruchy występują dla powiatu polkowickiego” prowadzonego przez Starostwo Powiatowe w Środzie Śląskiej na obszarze gminy Środa Śląska nie występują obszary zagrożone osuwaniem się mas ziemnych.

6. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU USTALEŃ STUDIUM

W przypadku braku realizacji ustaleń projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Środa Śląska obowiązywać będą ustalenia zawarte w obowiązującym obecnie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Środa Śląska [10].

Celem zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Środa Śląska jest wprowadzenie do ustaleń Studium nowych terenów zabudowy zagrodowej, terenów eksploatacji powierzchniowej kopaliny, terenów lokalizacji urządzeń fotowoltaicznych o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW oraz terenów zieleni urządzonej, terenów rolniczych i terenów lasów. Potrzeba zmiany obecnie obowiązującego Studium wynika z potrzeb samorządu gminy oraz wniosków dotyczących weryfikacji dotychczasowych kierunków zmian w strukturze przestrzennej oraz przeznaczeniu poszczególnych terenów położonych w obrębie miasta Środa Śląska, Bukówek, Cesarzowice, Gozdawa, Jastrzębce, Komorniki, Kryniczno, Kulin, Lipnica, Michałów, Ogrodnica, Proszków, Przedmoście, Rakoszyce, Szczepanów i Wrocisławice.

Zmiana Studium określi kierunki zagospodarowania przestrzennego, które mają na celu ograniczenie negatywnego wpływu działalności człowieka na stan środowiska na terenie gminy. Zapisy dokumentu zawierają szereg nakazów, zakazów i ograniczeń zapewniających zachowanie właściwych norm jakości wszystkich elementów środowiska gminy Środa Śląska. Dokument określi zasady zagospodarowania terenu z uwzględnieniem koniecznych rozwiązań w zakresie ochrony i kształtowania środowiska wynikających z obowiązujących przepisów prawnych. Projekt dokumentu zawiera szereg ustaleń dotyczących eliminacji lub ograniczenia negatywnych oddziaływań na środowisko.

7. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA USTALEŃ STUDIUM, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

W granicach obszaru objętego projektem zmiany Studium nie występują obszary lub obiekty podlegające ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody [19] Stąd nie przewiduje się wystąpienia problemów dotyczących obszarów podlegających ochronie, w tym obszarów Natura 2000.

Przeprowadzona analiza uwarunkowań pozwoliła zidentyfikować ponadto inne problemy ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia realizacji ustaleń zmiany Studium. Sprowadzają się one do ochrony przed hałasem i zachowania dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku dla rodzajów terenów określonych w przepisach odrębnych oraz konieczności ograniczania zanieczyszczeń powietrza, wód i gleb.

Główne zanieczyszczenia wód to ścieki komunalne i bytowe oraz wody opadowe i roztopowe z powierzchni zanieczyszczonych. Głównymi ich odbiornikami są rzeki, które przyjmują ścieki pochodzące głównie z gospodarstw domowych. Inne zanieczyszczenia to te, które powstają podczas prowadzenia działalności gospodarczej i rolniczej (stosowanie nawozów i środków ochrony roślin, hodowle ryb, zwierząt gospodarskich), a także składowiska odpadów i miejsca magazynowania produktów ropopochodnych.

Istotnym problemem jest także zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego. Do najważniejszych niekorzystnych zjawisk wymuszających działania w zakresie ochrony powietrza przed zanieczyszczeniem zalicza się emisję zorganizowaną pochodzącą ze źródeł punktowych (przemysł, usługi, lokalne kotłownie, z ogrzewania budynków mieszkalnych tzw. niska emisja) oraz emisję ze źródeł liniowych i powierzchniowych (drogi, parkingi). Podstawowym źródłem zanieczyszczeń powietrza jest emisja substancji pochodzących z procesów spalania paliw stałych, ciekłych i gazowych w celach energetycznych.

8. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWANIA STUDIUM

W toku prac nad prognozą przeprowadzono analizy dotyczące problematyki ochrony środowiska z uwzględnieniem w szczególności: ochrony przyrody, powietrza atmosferycznego, ochrony jakości wód powierzchniowych i podziemnych, ochrony przed hałasem, które mogą mieć związek z obszarem objętym zmianą Studium.

Projekt dokumentu uwzględnia cele ochrony środowiska zawarte w dokumentach opracowanych na poziomach międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

Najbardziej istotne z punktu widzenia projektu zmiany Studium cele ochrony środowiska określone w dokumentach wyższych szczebli zestawiono w poniższej tabeli. Pozostałe cele i problemy zawarte w niniejszych dokumentach nie dotyczą bezpośrednio obszaru opracowania lub ich problematyka nie jest regulowana zapisami zmiany Studium.

Polska jest stroną wielu konwencji oraz umów międzynarodowych w zakresie ochrony środowiska. Z ratyfikacji konwencji oraz umów wielostronnych lub też przystąpienia do nich wynikają zobowiązania do podejmowania działań na rzecz realizacji ich postanowień, mające wpływ na politykę państwa w dziedzinie ochrony środowiska oraz pośrednio na kierunki rozwoju gospodarczego kraju. Ich wagę podkreśla fakt nadrzędności prawa międzynarodowego względem aktów prawa wewnętrznego.

Na szczeblu krajowym cele ochrony środowiska ustanawiają strategiczne dokumenty rządowe. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 r. zawiera zapis mówiący o zrównoważonym rozwoju jako zasadzie, którą winno się kierować Państwo. Zgodnie z Konstytucją, ustawy Prawo ochrony środowiska [13] oraz ustawy jej pokrewne zobowiązują do kierowania się zasadą zrównoważonego rozwoju na różnych etapach działań: planistycznych, realizacyjnych i zarządzania.

Wszystkie wymienione cele ochrony środowiska zostały uwzględnione zarówno podczas oceny stanu środowiska, wpływu przewidywanego oddziaływania ustaleń projektu zmiany Studium na środowisko jak i formułowaniu rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne oddziaływania na środowisko.

Tab. 8.1. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym	Sposób uwzględnienia w projekcie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
<p>Konwencja o różnorodności biologicznej, sporządzona w Rio de Janeiro dnia 5 czerwca 1992 r. ochrona różnorodności biologicznej, zrównoważone użytkowanie jej elementów oraz uczciwy i sprawiedliwy podział korzyści wynikających z wykorzystywania zasobów genetycznych, w tym przez odpowiedni dostęp do zasobów genetycznych i odpowiedni transfer właściwych technologii, z uwzględnieniem wszystkich praw do tych zasobów i technologii, a także odpowiednie finansowanie</p>	<p>Wprowadzenie zasad ochrony zasobów wodnych powierzchni ziemi, powietrza atmosferycznego, ochrony przed hałasem.</p>
<p>Konwencja w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego z 16 listopada 1972 r. ochrona dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego o wyjątkowej powszechnej wartości, m.in. przez nadawanie międzynarodowego statusu ochrony, poprzez wpisanie na listę dziedzictwa światowego</p>	<p>Wprowadzenie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.</p>
<p>Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, sporządzona w Nowym Jorku dnia 9 maja 1992 r. ustabilizowanie koncentracji gazów cieplarnianych w atmosferze na poziomie, który zapobiegłby niebezpiecznej, antropogenicznej ingerencji w system klimatyczny</p>	<p>Wprowadzenie zasad w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego.</p>
<p>Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej, ustalenie ram dla ochrony śródładowych wód powierzchniowych, wód przejściowych, wód przybrzeżnych oraz wód podziemnych</p>	<p>Wprowadzenie zasad ochrony wód powierzchniowych i podziemnych.</p>
<p>Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy utrzymanie jakości powietrza, tam gdzie jest ona dobra, oraz jej poprawę w pozostałych przypadkach</p>	<p>Wprowadzenie zasad w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego.</p>
<p>Polityka Ekologiczna Państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego, zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska, łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych</p>	<p>Wprowadzenie zasad ochrony zasobów wodnych powierzchni ziemi, powietrza atmosferycznego, ochrony przed hałasem.</p>

9. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ STUDIUM NA ŚRODOWISKO

9.1. OCENA WPŁYWU PROPONOWANYCH ZMIAN W ZAGOSPODAROWANIU NA OBSZARY CENNE PRZYRODNICZO OBJĘTE OCHRONĄ PRAWNĄ W TYM CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ NA INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

Obszar objęty projektem zmiany Studium położony jest poza obszarami chronionymi na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. [19] i projektowane tu zagospodarowanie nie będzie miało wpływu na te obszary.

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody [19] na obszarze opracowania, tak jak w całej Polsce, obowiązuje ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

9.2. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ STUDIUM, W TYM BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE, POZYTYWNE I NEGATYWNE

Proponowany nowy sposób zagospodarowania na obszarze objętym zmianą Studium w różnym stopniu zmienia dotychczasową strukturę przestrzenną.

Realizacja ustaleń dokumentu skutkować będzie pojawieniem się nowych terenów lokalizacji zabudowy wraz z towarzyszącą infrastrukturą techniczną i komunikacyjną, dla których zapisano w studium wiele ustaleń zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi. Każda realizacja ustaleń dokumentu wywoła określone skutki w środowisku i krajobrazie w zależności od rodzaju, skali i charakteru zmian. Postępujące zagospodarowanie przestrzeni może wpływać na pogorszenie stanu środowiska, ale również może powodować jego poprawę lub służyć jego ochronie. Przedsięwzięcia polegające na lokalizacji nowych inwestycji, zwłaszcza komunikacyjnych i infrastrukturalnych, które powstaną zgodnie z zapisami zmiany Studium, będą oddziaływać na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego. Oddziaływania te będą zróżnicowane.

W niniejszej prognozie przeanalizowano wpływ planowanych przedsięwzięć na wszystkie elementy środowiska, w tym formy ochrony przyrody. Wskazano także wybrane działania ukierunkowane na zapobieganie, ograniczanie i kompensację przyrodniczą przewidywanych oddziaływań. W większości stanowią one jednocześnie ustalenia analizowanej studium w odniesieniu do wskazanych kategorii terenów. Należy zaznaczyć, iż ocenę realizacji ustaleń dokumentu należy odnosić do terenów projektowanych. W projekcie zmiany Studium zachowano istniejące formy zagospodarowania i zabudowy.

Dla oceny poszczególnych oddziaływań dokonano ich klasyfikacji z uwzględnieniem poniższych kryteriów:

1. Zakres oddziaływań:
 - bezpośredni – powstają bezpośrednio w wyniku realizacji oraz funkcjonowania inwestycji,
 - pośredni lub wtórny – występują pod wpływem innego bezpośredniego oddziaływania,
 - skumulowany – przejawiają się ja suma skutków realizacji i funkcjonowania różnego rodzaju inwestycji rozpatrywanych łącznie, biorąc pod uwagę także oddziaływania istniejących wcześniej przedsięwzięć,
2. Czas i trwałość oddziaływań:
 - krótkoterminowe i chwilowe – powstają w związku z bezpośrednim momentem realizacji inwestycji i w krótkim okresie jej późniejszego funkcjonowania,
 - średnioterminowe – związane są z okresem po realizacji inwestycji, jej uruchomieniem i całkowitym wdrożeniem,
 - długoterminowe i stałe – konsekwencje ich występowania są trwałe i nieprzerwane oraz widoczne lub odczuwalne bezpośrednio lub pośrednio.

W kolejnych podrozdziałach przedstawiono charakterystykę i ocenę prognozowanych oddziaływań z uwzględnieniem zakresu oraz czasu i ich trwałości, według poszczególnych kategorii nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę oraz innych inwestycji, a także przedstawiono rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie i kompensację przyrodniczą w stosunku do poszczególnych elementów środowiska.

Z punktu widzenia projektowanego dokumentu oddziaływanie na środowisko odbywać się będzie na etapie inwestycyjnym, jak i eksploatacyjnym na poszczególne komponenty środowiska.

9.2.1. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ, ROŚLINY I ZWIERZĘTA

Według Konwencji o różnorodności biologicznej (Rio de Janeiro 1992 r.) różnorodność biologiczna to zróżnicowanie wszystkich żywych organizmów występujących na Ziemi w ekosystemach lądowych, morskich i słodkowodnych oraz w zespołach ekologicznych, których są częścią. Można wyróżnić kilka poziomów różnorodności, z których najczęściej stosowanym jest poziom gatunkowy, a miarą jest liczba gatunków na jednostkę powierzchni lub objętości.

Gmina Środa Śląska jest obszarem dość znacznie przekształconym antropogenicznie, zatem ustalenia określone w analizowanym projekcie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego nie wpłyną znacząco na zmniejszenie różnorodności biologicznej obszaru gminy.

Szata roślinna

Zgodnie z ustaleniami zmiany Studium nie należy spodziewać się znaczących przekształceń szaty roślinnej. Wyznaczone tereny pod zabudowę obejmują przede wszystkim tereny dotychczas niezagospodarowane, położone w sąsiedztwie istniejącej zabudowy. Nowa zabudowa rozwijać się będzie głównie w sąsiedztwie jednostek osadniczych, przede wszystkim na gruntach rolnych, które z przyrodniczego punktu widzenia nie są szczególnie cenne. Wobec powyższego przewiduje się, że planowane przeznaczenie terenu pod zabudowę zagrodową spowoduje relatywnie niskie straty przyrodnicze.

W odniesieniu do terenów przeznaczonych pod zabudowę oddziaływanie planowanych inwestycji na szatę roślinną będzie miało miejsce na etapie inwestycyjnym. Na terenach przeznaczonych pod realizację nowych budynków zlikwidowana zostanie aktualnie występująca roślinność. Będą to przede wszystkim agrocenozy i roślinność ruderalna, gdyż nowe tereny inwestycyjne zlokalizowano przede wszystkim na terenach rolniczych, unikając cennych pod względem florystycznych obniżek dolinnych, łąk i pastwisk. W trakcie realizacji inwestycji, w związku z użyciem ciężkiego sprzętu i składowaniem elementów konstrukcyjnych, mogą też wystąpić przekształcenia fizyczne szaty roślinnej w sąsiedztwie terenów poszczególnych budów. W przypadku terenów zabudowy przewiduje się jednak wprowadzenie różnorodnej roślinności w ramach powierzchni biologicznie czynnej. Oddziaływania planowanych inwestycji na szatę roślinną będą miały charakter lokalny, bezpośredni i stały.

W przypadku elektrowni fotowoltaicznych oddziaływania na szatę roślinną związane będą z koniecznością realizacji elementów konstrukcyjnych. W wyniku realizacji nowych obiektów na terenach przeznaczonych pod inwestycje zlikwidowana zostanie aktualnie występująca roślinność. W trakcie budowy poszczególnych obiektów, w związku z użyciem ciężkiego sprzętu i składowaniem elementów konstrukcyjnych, mogą też wystąpić przekształcenia fizyczne szaty roślinnej w sąsiedztwie terenów bezpośredniej lokalizacji inwestycji. Realizacja ogniw fotowoltaicznych doprowadzi do zmiany szaty roślinnej – należy przypuszczać, że grunty orne zostaną zastąpione roślinnością trawiastą. W okresie funkcjonowania instalacji nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na świat roślin. Mogą wystąpić ponadto oddziaływania pozytywne związane z wprowadzaniem zieleni towarzyszącej planowanym inwestycjom.

Na obszarze objętym zmianą Studium dopuszczono możliwość eksploatacji powierzchniowej w oparciu o wydane decyzje administracyjne.

Świat zwierząt

Oddziaływanie nowych terenów zabudowy na poszczególne gatunki zwierząt związane będzie przede wszystkim z zajęciem terenów dotychczas niezagospodarowanych. Otwarte tereny rolne i zadrzewione zostaną zastąpione nowym zainwestowaniem. Biorąc pod uwagę atrakcyjność poszczególnych terenów dla ptaków rozwój zabudowy nie powinien wywierać negatywnego wpływu na te osobniki. Nie mniej jednak w przypadku realizacji konkretnych inwestycji należy przeprowadzić inwentaryzację w związku z obowiązującym zakazem niszczenia siedlisk i ostoi gatunków chronionych. W okresie realizacji i funkcjonowania zabudowy do negatywnych oddziaływań zaliczyć należy wzrost poziomu hałasu, w zależności od pełnionej funkcji. W efekcie zwierzęta występujące na przedmiotowych terenach mogą zostać przepłoszone. Nowa zabudowa może spowodować wzrost emisji zanieczyszczeń do powietrza pochodzących ze spalania paliw wykorzystywanych do ogrzewania budynków, a także stanowić może potencjalne źródło zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych, jeżeli jej eksploatacja prowadzona będzie niezgodnie z ustaleniami zmiany Studium.

Oddziaływania planowanych terenów zabudowy będą miały jedynie charakter lokalny, pośredni (nowa zabudowa zlokalizowana zostanie na terenach rolnych, w sąsiedztwie istniejących terenów zabudowanych i zagospodarowanych), średnioterminowy (etap realizacji inwestycji) i stały (etap funkcjonowania inwestycji). Oddziaływania te mogą stanowić źródło niekorzystnych wpływów na środowisko, jednakże skala i intensywność zainwestowania nie jest i nie będzie na tyle znacząca, aby mogła stanowić istotne zagrożenia dla siedlisk i gatunków chronionych.

Wśród rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie i kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na gatunki zwierząt i ich siedliska wskazać należy na ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza z transportu i ruchu ulicznego, ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza z procesów energetycznego spalania paliw z palenisk domowych poprzez: termoizolację, (tj. ocieplenie, doszczelnienie lub wymianę okien i drzwi), zmianę systemu ogrzewania z węglowego na gazowe, elektryczne lub olejowe, wykorzystanie alternatywnych źródeł energii takich jak: energia pochodząca z biomasy, energia słoneczna, pompy ciepłe itp., oraz ekonomicznie uzasadnioną rozbudowę sieci ciepłowniczej w połączeniu z likwidacją źródeł niskiej emisji oraz modernizację nieefektywnych systemów grzewczych. W celu ochrony zasobów wodnych ustalono likwidację niekontrolowanych odprowadzeń nieoczyszczonych ścieków do cieków powierzchniowych i do ziemi, budowę sieci kanalizacji sanitarnej na terenach zwodociągowanych, budowę przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach nieprzewidzianych do skanalizowania, modernizację oczyszczalni ścieków w Środzie Śląskiej w celu dostosowania jej do norm UE, modernizację stacji

uzdatniania wody, rozbudowę istniejących systemów zaopatrzenia w wodę oraz tworzenie roślinnych stref buforowych wokół zbiorników wodnych, cieków i rowów melioracyjnych. Ponadto, odprowadzenie wód opadowych i roztopowych z terenów zurbanizowanych może być realizowane po ich wstępnym podczyszczeniu do stopnia odpowiadającego wymogom odprowadzenia ścieków do wód i ziemi, natomiast w strefie zasilania Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 319 „Subzbiornik Prochowice - Środa Śląska” o projektowanym statusie wysokiej ochrony (OWO) obowiązuje ochrona przed zanieczyszczeniem zgodnie z przepisami szczególnymi. Działania te, ukierunkowane na przeciwdziałanie zanieczyszczeniu wód, gleb i powietrza zabezpieczą tereny sąsiednie przed niekorzystnymi oddziaływaniami planowanej zabudowy na poszczególne gatunki zwierząt i ich siedliska.

Realizacja paneli fotowoltaicznych spowoduje ograniczenie przestrzeni dla niektórych gatunków zwierząt w związku z ich lokalizacją na otwartych terenach użytkowanych rolniczo. Wpływ paneli słonecznych na komponenty przyrodnicze, a przede wszystkim ptaki, zależy głównie od lokalizacji inwestycji. Ryzyko środowiskowe przy realizacji elektrowni fotowoltaicznej jest prawdopodobnie podobne do wielu innych wykonanych przez człowieka inwestycji, wykorzystujących płaskie, przeszklone przestrzenie (ekrany akustyczne, szyby wysokich budynków). Lokalizacja elektrowni słonecznych nie musi powodować negatywnego wpływu na populacje ptaków.

W okresie funkcjonowania elektrowni fotowoltaicznych potencjalnym zagrożeniem dla ptaków wynikającym z realizacji ustaleń dokumentu jest kolizja ptaków z powierzchnią paneli. Obecnie stosowane technologie eliminują zjawisko efektu lustra wody poprzez stosowanie matowych paneli, nieodbijających światła słonecznego. Nie mniej jednak oddziaływanie planowanych inwestycji na ptaki powinno zostać potwierdzone na etapie uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Podsumowując, wpływ na faunę będzie uzależniony od wielkości elektrowni fotowoltaicznej i gęstości ustawienia poszczególnych paneli. Biorąc jednak pod uwagę lokalizację planowanych inwestycji w obrębie terenów przekształconych w wyniku działalności rolniczej, można ocenić, że planowana inwestycja nie powinna doprowadzić do istotnej utraty bioróżnorodności obszarów.

W przypadku terenów eksploatacji powierzchniowej kopaliny konieczne będzie prowadzenie kontroli występowania zwierząt w rozkopie, zarówno w czasie prowadzonych prac oraz przed zasypaniem wyrobiska. W sytuacji stwierdzenia obecności zwierząt, przed kontynuacją prac należy podjąć działania mające na celu usunięcie osobników znajdujących się w pułapce i przeniesieniu w miejsce dogodne dla kontynuacji wędrówki przez zwierzę. Ponadto, z uwagi na możliwą obecność miejsc lęgowych ptaków gatunków budujących gniazda na ziemi (głównie w terenach rolniczych), takich jak np. skowronek, zalecane jest rozpoczęcie prac ziemnych poza okresem lęgowym ptaków przypadającym od 15 marca do 15 sierpnia, a w tym terminie w przypadku potwierdzenia przez eksperta ornitologa braku lęgów (gniazd) chronionych gatunków ptaków na terenie inwestycji. Wskazane jest także ograniczenie prac wydobywczych w sąsiedztwie zasiedlonych skarp w okresie od 1 maja do 31 lipca.

9.2.2. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA LUDZI I DOBRA MATERIALNE

O jakości życia mieszkańców decyduje szereg czynników. W zakresie zagadnień przestrzennych o warunkach i jakości życia społeczności lokalnych decydują standardy zagospodarowania terenu i zaspokojenie potrzeb bytowych. Większość ustaleń zmiany Studium będzie oddziaływała na ludzi pozytywnie. Rozwój zabudowy zagrodowej, rozbudowa sieci infrastruktury technicznej, rozwój sieci kanalizacji czy racjonalne gospodarowanie zasobami rolnymi wpływają na poprawę komfortu i jakości życia mieszkańców.

Na obszarze objętym zmianą Studium nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią i obszary zagrożone osuwaniem się mas ziemnych. Zagrożeniem dla ludzi i dóbr materialnych może być wystąpienie coraz częściej pojawiających się niekorzystnych zjawisk meteorologicznych, m.in.: burz, huraganów, deszczy nawalnych.

Ustalenia zawarte w projekcie zmiany Studium mają też pośredni wpływ na życie społeczne i gospodarcze gminy Środa Śląska. Związane jest to z polepszeniem jakości życia mieszkańców i przedsiębiorców poprzez rozwój gospodarczy gminy, wzrost liczby miejsc pracy w sektorze pozarolniczym, co ma niemałe znaczenie dla zmniejszenia poziomu bezrobocia.

W prawidłowym funkcjonowaniu istniejących na terenie przedsięwzięć zawsze istnieje ryzyko wystąpienia poważnych awarii, które jest trudne do określenia i zminimalizowania w ustaleniach studium (np. wystąpienie pożaru, eksplozja lub wyciek paliwa w trakcie transportu, awaria sieci kanalizacyjnej lub wodnej, awaria linii elektroenergetycznych, gazociągu wysokiego ciśnienia i inne). Zagrożeniem dla środowiska i pośrednio zdrowia ludzi może być niepełne zrealizowanie ustaleń dokumentu (np. w zakresie realizacji infrastruktury technicznej, zagospodarowania odpadów) lub późniejsze zaniedbania w eksploatacji.

Ogniwa fotowoltaiczne nie będą powodowały negatywnych oddziaływań na ludzi, gdyż nie emitują szkodliwego promieniowania, zanieczyszczeń powietrza, ani hałasu.

Wzrost poziomu hałasu emitowanego przez pracę maszyn i urządzeń transportowych spowoduje także prowadzenie prac wydobywczych na terenie eksploatacji powierzchniowej kopaliny. Ponadnormatywne oddziaływania będą jednak występowały tylko czasowo. W przypadku przedsięwzięć związanych z odkrywkową eksploatacją kopaliny najczęstszymi kwestiami spornymi wnoszonymi przez społeczeństwo jest eksploatacja zbyt blisko granic własności osób trzecich, niszczenie gruntowych dróg dojazdowych do miejscowości, obarczanie przedsiębiorców odpowiedzialnością za obniżanie poziomu wód gruntowych, a w przypadku miejscowości letniskowych zakłócanie ich wypoczynkowego

charakteru. W przypadku obszaru objętego planem granice eksploatacji będą wyznaczone są w odległościach zapewniających ochronę innych nieruchomości gruntowych i urządzeń infrastruktury technicznej.

Oddziaływania ustaleń projektu zmiany Studium na ludzi dotyczyć będą przede wszystkim emisji pól elektromagnetycznych i hałasu.

W projekcie ustaleń zmiany Studium dla ograniczenia emisji hałasu wprowadzono poprawę nawierzchni dróg, ograniczenie wjazdu transportu ciężkiego do strefy śródmiejskiej, budowę obejść drogowych dla miejscowości szczególnie narażonych na uciążliwości komunikacyjne, dążenie do wprowadzania ekranów naturalnych lub sztucznych, głównie w miejscach, gdzie zabudowa mieszkaniowa lub obiekty podlegające szczególnej ochronie znajdują się w obrębie stref uciążliwości dróg.

W konsekwencji realizacja ustaleń zmiany Studium będzie miała pozytywne oddziaływania bezpośrednie jak i pośrednie, długookresowe i skumulowane, a w wielu wypadkach trwałe na ludzi i ich mienie. Zapewni właściwą ochronę elementów środowiska przyrodniczego, właściwe standardy jakości środowiska, a co za tym idzie dobre warunki życia i zdrowia mieszkańców.

9.2.3. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE

Ustalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy nie będą źródłem znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko wodne. Należy zauważyć, że takie działania jak modernizacja systemu melioracji pól uprawnych czy rozbudowa sieci kanalizacyjnej wpłyną na poprawę jakości wód powierzchniowych i podziemnych na obszarze gminy Środa Śląska.

Wprowadzenie nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę może stać się źródłem potencjalnych zagrożeń dla wód powierzchniowych i podziemnych zarówno na etapie inwestycyjnych jak i w fazie eksploatacji. W trakcie posadowienia fundamentów pod planowane budynki może dojść do kolizji z pierwszym horyzontem wodonośnym, dlatego ważnym jest, aby nie należy dopuścić do zanieczyszczenia wód, zwłaszcza substancjami ropopochodnymi. W studium wprowadzono także szereg ustaleń zapewniających ochronę wód, w tym przede wszystkim likwidację niekontrolowanych odprowadzeń nieoczyszczonych ścieków do cieków powierzchniowych i do ziemi, budowę sieci kanalizacji sanitarnej na terenach zwodociągowanych, budowę przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach nieprzewidzianych do skanalizowania, modernizację oczyszczalni ścieków w Środzie Śląskiej w celu dostosowania jej do norm UE, modernizację stacji uzdatniania wody, rozbudowę istniejących systemów zaopatrzenia w wodę oraz tworzenie roślinnych stref buforowych wokół zbiorników wodnych, cieków i rowów melioracyjnych. Ponadto, odprowadzenie wód opadowych i roztopowych z terenów zurbanizowanych może być realizowane po ich wstępnym podczyszczeniu do stopnia odpowiadającego wymogom odprowadzenia ścieków do wód i ziemi, natomiast w strefie zasilania Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 319 „Subzbiornik Prochowice - Środa Śląska” o projektowanym statusie wysokiej ochrony (OWO) obowiązuje ochrona przed zanieczyszczeniem zgodnie z przepisami szczególnymi.

W trakcie funkcjonowania nowej zabudowy do potencjalnych zagrożeń dla środowiska wodnego zaliczyć należy indywidualny pobór wody oraz możliwość zanieczyszczenia poprzez niekontrolowane zrzuty ścieków. Dlatego należy położyć szczególny nacisk na właściwe rozwiązania w zakresie gospodarki wodno-ściekowej oraz zagospodarowanie terenu dostosowane do odporności warstw wodonośnych na antropopresję. Zgodnie z ustaleniami zmiany Studium Kierunki rozwoju systemów zaopatrzenia w wodę przyjęto w oparciu o istniejący na terenie gminy system zaopatrzenia w wodę, wielkości aktualnych zasobów eksploatacyjnych ujęć wody podziemnej oraz o prognozowaną wielkość zapotrzebowania wody. W studium wyznaczone zostały tereny pod działalność związaną z aktywnością gospodarczą bez precyzowania rodzaju produkcji oraz charakteru przemysłu. W obliczeniach nie uwzględniono zatem zapotrzebowania wody na ten cel. Potrzeby wodne powinny być określone przy ustalaniu konkretnej działalności produkcyjnej i usługowej. Najważniejsze zadania inwestycyjne w zakresie zaopatrzenia w wodę to: modernizacja stacji uzdatniania wody, budowa sieci wodociągowych na terenach nowej zabudowy, wymiana przewodów sieci wodociągowych, wymiana przyłączy, rozbudowa istniejących systemów zaopatrzenia w wodę. Korzystne skutki dla środowiska będzie miało rozwiązanie problemu odprowadzania ścieków. Kierunki rozwoju systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków przyjęto w oparciu o opracowaną przez Przedsiębiorstwo Innowacyjno-Wdrożeniowe „Aktualizację koncepcji programowej gospodarki ściekowej dla gminy Środa Śląska”. Dopuszcza się również inny niż podany w studium sposób grupowania wsi we wspólne systemy kanalizacyjne pod warunkiem nienaruszania innych ustaleń zmiany Studium. Planowane rozwiązania układów kanalizacyjnych pozwalają na etapowanie inwestycji. Wybór i kolejność realizacji zależny jest w głównej mierze od posiadanych środków finansowych Inwestora oraz od intensywności rozwijającego się zainwestowania. Do czasu realizacji w/w systemów kanalizacyjnych, ścieki bytowo-gospodarcze powinny być gromadzone w szczelnych zbiornikach bezodpływowych i w miarę potrzeb wywożone do punktu zlewnego fekalii, zorganizowanego w najbliższej działającej oczyszczalni ścieków. Dla wyznaczonych terenów pod działalność związaną z aktywnością gospodarczą dopuszcza się w okresie przejściowym tj. do czasu realizacji układu kanalizacyjnego i oczyszczalni ścieków dla wsi, budowę lokalnych systemów oczyszczania ścieków, po uprzednim pozytywnym zaopiniowaniu przyjętej technologii przez stosowny organ administracji samorządowej. Przyjęta technologia nie powinna negatywnie wpływać na stan czystości wód powierzchniowych i podziemnych oraz powodować degradacji gruntów i zieleni. Dla terenów zabudowy uzupełniającej, położonej peryferyjnie w stosunku do głównych terenów zainwestowania na obszarze wszystkich wsi i znajdującej się poza zasięgiem planowanych systemów kanalizacji

sanitarnej przewiduje się zorganizowanie wywozu ścieków sanitarnych do najbliższej zlewni zlokalizowanej na terenie oczyszczalni ścieków. Dopuszcza się na tych terenach realizację indywidualnych systemów oczyszczania ścieków pod warunkiem uzyskania pozytywnej opinii stosownych organów administracji samorządowej. Zaleca się kompleksowe rozwiązywanie gospodarki ściekowej realizowanych obiektów w obrębie istniejącego zainwestowania jednostek osadniczych (budowa kanalizacji i przepompowni zarówno dla potrzeb projektowanych obiektów jak i dla zabudowy już istniejącej). Odprowadzanie ścieków do zbiornika bezodpływowego lub oczyszczalni przydomowych nie budzi obaw o spowodowanie zagrożenia dla środowiska gruntowo-wodnego pod warunkiem właściwego, zgodnego z projektem, wykonania tego zbiornika oraz instalacji doprowadzającej do niego ścieki. Zawsze może istnieć niebezpieczeństwo pogorszenia jakości wód gruntowych podczas opróżniania zbiornika czy funkcjonowania oczyszczalni. Gmina powinna wyegzekwować obowiązek ich uszczelnienia. Studium określa szczegółowe wytyczne dotyczące ochrony wód powierzchniowych i podziemnych oraz poprawy ich jakości także poprzez stosowanie nowych technologii w zakresie działalności produkcyjnej i usługowej wpływających na stan i ilość odprowadzanych ścieków, w tym budowę i modernizację urządzeń oczyszczających ścieków.

Rozwój nowej zabudowy spowoduje oddziaływania bezpośrednie, krótkoterminowe i chwilowe, ale w konsekwencji pozytywne dla ochrony wód gruntowych i podziemnych, przy założeniu właściwego sposobu korzystania z wód i odprowadzania ścieków.

W przypadku elektrowni fotowoltaicznych nowe inwestycje nie spowodują zwiększenia zapotrzebowania na wodę ani nie wpłyną na wzrost ilości produkowanych ścieków. Funkcjonowanie instalacji nie wymaga zaopatrzenia w wodę, ani też nie powoduje powstawania ścieków.

Oddziaływania inwestycji infrastrukturalnych będą miały charakter lokalny i bezpośredni oraz krótkoterminowy (faza realizacji) i stały (faza eksploatacji), przy czym dzięki zastosowaniu przewidzianych zabezpieczeń oddziaływania te mogą zostać wyeliminowane lub znacznie ograniczone.

Ustalenia zmiany Studium nie zwiększą ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry. Realizacja ustaleń zmiany Studium polegająca na wprowadzeniu nowych inwestycji przy zachowaniu ustaleń związanych z ochroną wód i sposobem odprowadzania ścieków, nie powinna spowodować wzrostu ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych.

9.2.4. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA POWIETRZE ATMOSFERYCZNE

Ustalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego nie będą wywierały negatywnego wpływu na jakość powietrza.

Na stan powietrza atmosferycznego na terenie gminy Środa Śląska ma wpływ przede wszystkim emisja związana ze spalaniem paliw stałych w źródłach emisji niskiej (paleniska domowe, małe kotłownie, obiekty rolnicze). Większość większych gospodarstw domowych zaopatruje się w energię cieplną we własnym zakresie korzystając w dalszym ciągu z pieców opalanych drewnem i węglem. Ustalenia zmiany Studium przewidują ograniczenie zanieczyszczeń (emisji pyłów i szkodliwych gazów) pochodzących z gospodarstw domowych, w których następuje spalanie tradycyjnych źródeł energii poprzez ograniczenie stosowania tradycyjnych paliw na rzecz niskoemisyjnych źródeł energii: gazowych, olejowych i odnawialnych, lub poprzez podłączanie obiektów do scentralizowanych źródeł ciepła (budowa sieci ciepłowniczej), a także poprzez wykonywanie termomodernizacji budynków. Studium przewiduje również stosowanie urządzeń eliminujących lub ograniczających emisję szkodliwych gazów i pyłów do atmosfery, wprowadzanie zmian technologicznych w zakładach przemysłowych oraz preferowanie wykorzystania proekologicznych technologii produkcji w zakładach przemysłowych. Działania te przyczynią się do poprawy czystości powietrza, szczególnie na terenach osadniczych. Jednocześnie wskazać należy, że zgodnie z art. 96 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska [13], organem uprawnionym do wprowadzania ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, jest sejmik województwa. Aktualnie obowiązującym aktem prawnym w przedmiotowym zakresie jest Uchwała Nr XLI/1407/17 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 30 listopada 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa dolnośląskiego, z wyłączeniem Gminy Wrocław i uzdrowisk, ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego z 2017 r. poz. 5155).

Spodziewać się można także niewielkiej emisji zanieczyszczeń powietrza występujących na etapie realizacji różnych inwestycji przewidzianych w ustaleniach studium. Będą one jednak krótkotrwałe i ograniczone w czasie. Ich oddziaływanie związane będzie głównie z pracą sprzętu budowlanego, z transportem gleby i materiałów budowlanych z urobku oraz elementów konstrukcyjnych (spaliny, pyły). Ruch pojazdów, realizacja wykopów oraz składowanie gleby z urobku i ewentualnie sypkich materiałów budowlanych (także przy innych inwestycjach) spowoduje okresową emisję pyłów do atmosfery. Emisja ta będzie jednak znacznie ograniczona w przypadku zawilgocenia podłoża. Będzie ona miała charakter niezorganizowany, o zasięgu ograniczonym głównie do terenu budowy.

Rozwój energetyki fotowoltaicznej nie będzie miał wpływu na jakość powietrza, ponieważ nie emituje ona zanieczyszczeń do atmosfery. Inwestycje te stanowią źródło tzw. czystej energii, której wykorzystanie przyczyni się do spadku emisji gazów i pyłów do atmosfery wynikających z korzystania z konwencjonalnych źródeł energii, co spowoduje korzystne skutki środowiskowe w skali lokalnej (spadek zanieczyszczenia powietrza, lepsze warunki aerosanitarnie) i globalnej (ograniczenie klimatycznych i pochodnych skutków efektu cieplarnianego). Projektowane elektrownie

fotowoltaiczne nie będą stanowiły źródeł emisji zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza. Prace powodujące ewentualną emisję niewielkich ilości substancji szkodliwych są możliwe jedynie w trakcie montażu i demontażu elementów konstrukcyjnych. Wielkość emisji w wyniku prowadzenia tych prac jest bardzo mała, ma niewielki zasięg i nie będzie miała wpływu na czystość powietrza w rejonie lokalizacji.

Na stan zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego oddziałują także szlaki komunikacyjne. Szkodliwe skutki ruchu samochodowego to przede wszystkim emisja do atmosfery szkodliwych substancji, jak m.in. CO, węglowodory, tlenki azotu, SO₂, aldehydy, Pb, pył gumowy ze ścierania opon samochodowych. W dalszym ciągu będzie się zaznaczał wpływ istniejących szlaków transportowych.

Podsumowując, realizacja ustaleń zmiany Studium nie spowoduje znaczących oddziaływań na stan powietrza atmosferycznego. Prognozowane oddziaływania będą miały charakter lokalny, bezpośredni oraz krótkoterminowy (faza realizacji) oraz średnioterminowy, chwilowy i często okresowy (faza eksploatacji). Mogą być one ograniczone poprzez wprowadzenie zieleni izolacyjnej oraz odpowiednie kształtowanie zieleni w sąsiedztwie planowanych inwestycji.

9.2.5. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI

Realizacja zamierzeń planistycznych powodować będzie pewne przekształcenia powierzchni ziemi o charakterze oddziaływania stosownym do powierzchni zabudowy, dróg, sieci infrastruktury technicznej i innych inwestycji.

Do czasu realizacji ustaleń analizowanego dokumentu tereny pozostaną nadal w dotychczasowym użytkowaniu. Dopiero realizacja ustaleń zmiany Studium skutkować będzie oddziaływaniem na powierzchnię ziemi i warstwę gleby.

Obszar objęty zmianą Studium charakteryzuje się nieznacznym zróżnicowaniem morfologicznym, stąd przy realizacji planowanych inwestycji można spodziewać się zmian w ukształtowaniu powierzchni o lokalnym charakterze. Dotyczy to przede wszystkim realizacji nowej zabudowy.

W trakcie realizacji planowanych przedsięwzięć, przede wszystkim nowej zabudowy, w związku z użyciem ciężkiego sprzętu i składowaniem elementów konstrukcyjnych mogą również wystąpić przekształcenia fizyczne pokrywy glebowej w bezpośrednim sąsiedztwie terenów inwestycji. Przekształcenia fizykochemicznych właściwości gleb wystąpią również na terenach składowania materiałów budowlanych i w wyniku pracy sprzętu budowlanego, a także w przypadku awaryjnego wycieku substancji ropopochodnych. Skutkiem tych prac może być zniszczenie profilu glebowego, zmiana struktury litologicznej skały macierzystej (podglebia), zmiana struktury fizycznej gleby na skutek ugniatania ciężkim sprzętem budowlanym i składowanym materiałem. W czasie budowy obiektów wystąpić mogą oddziaływania także na tereny przyległe, szczególnie w okresie wzmożonych prac ziemnych (fundamentowanie, uzbrojenie terenu, budowa dróg), korzystania ze specjalistycznego sprzętu budowlanego czy wzmożonego ruchu samochodów dostawczych z materiałami budowlanymi, ale w dużej mierze odwracalne. Przy obecnie stosowanej technice realizacji infrastruktury technicznej oddziaływania na środowisko będzie bezpośrednie i krótkotrwałe. Pozytywnie na stan gleby wpłynie wprowadzenie zieleni w ramach powierzchni biologicznie czynnych.

Lokalizacja elektrowni fotowoltaicznych nie spowoduje istotnych przekształceń litosfery. Są to urządzenia montowane na lekkich konstrukcjach stalowych, niewymagających fundamentowania. Składają się one na ogół z pionowych słupów stalowych, wbijanych bezpośrednio w ziemię na głębokość około 1,5-2,0 m. Do słupów podłączone zostają poprzeczne szyny, na których montowane są panele fotowoltaiczne. Instalacje wymagają zajęcia znacznej powierzchni terenu i związanego z tym wyłączenia z dotychczasowego użytkowania rolniczego.

Prowadzenie eksploatacji powierzchniowej kopaliny spowoduje długoterminowe zmiany w środowisku, jednak zamiany te, z wyjątkiem ukształtowania terenu, będą miały charakter przejściowy. Realizacja inwestycji będzie powodować przekształcenia powierzchni ziemi, likwidację profilu glebowego, przemieszczanie mas ziemnych o charakterze oddziaływania bezpośrednim, pośrednim, krótkoterminowym i stałym stosownie do powierzchni prowadzonej eksploatacji. Po wyeksploatowaniu kopaliny nadkład powinien zostać przemieszczony do wyrobiska i wykorzystany do jego rekultywacji. W czasie zdejmowania nadkładu ze złoża w miarę możliwości osobno powinna być zwałowana gleba, w celu jej wykorzystania do rekultywacji terenu.

W czasie prowadzenia prac wydobywczych w sposób pierwotny i krótkoterminowy mogą wystąpić oddziaływania także na tereny przyległe, szczególnie w okresie wzmożonych prac przygotowawczych, korzystania ze specjalistycznego sprzętu budowlanego czy wzmożonego ruchu samochodów ciężarowych wywożących urobek, ale w dużej mierze odwracalne i nie zawsze uciążliwe.

9.2.6. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA KRAJOBRAZ

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody [19], ochronie podlega również krajobraz. Potrzeba tej ochrony wynika m.in. z konieczności utrzymania harmonii, czyli takiego zróżnicowania i ukształtowania krajobrazu, który zapewniałby funkcjonowanie poszczególnych ekosystemów zapewniając dobre warunki dla życia człowieka. Harmonia krajobrazu może być utrzymana, a nawet wzbogacana przez świadome działanie człowieka.

Ochrona krajobrazu dotyczy przede wszystkim cech widokowych i wartości estetycznych obszaru. Ocena oddziaływań wizualnych jest jedną z najbardziej subiektywnych elementów oceny oddziaływania ustaleń zmiany Studium na środowisko. Zredukowaniu subiektywizmu oceny służy jednak zastosowanie odpowiedniej metodyki. Ocena oddziaływania planowanych przedsięwzięć na elementy krajobrazu powinna analizować istniejące zasoby i wartości

obszaru, rozpoznawać potencjalne konflikty oraz określać działania minimalizujące negatywne wpływy nowego zagospodarowania terenu.

Obszar objęty opracowaniem należy do terenów atrakcyjnych krajobrazowo. Występuje tu przede wszystkim krajobraz rolniczy z rozległymi obszarami pól uprawnych, z zadrzewieniami śródpolnymi i przydrożnymi oraz krajobraz leśny. Uzupełnieniem jest krajobraz osadniczy ze zwartą i rozproszoną zabudową, który ulega przekształceniom będącymi efektem zmian społeczno-gospodarczych. Walory krajobrazowe pogarszają istniejące linie elektroenergetyczne, zwłaszcza wysokiego i średniego napięcia.

Na skutek realizacji ustaleń zmiany Studium wprowadzenie nowej zabudowy w sąsiedztwie istniejących terenów zabudowy oraz na terenach użytkowane rolniczo zmieni dotychczasowy charakter krajobrazu. W granicach terenów przeznaczonych pod zabudowę zmiany w krajobrazie będą największe i odniosą się przede wszystkim do rozwoju zainwestowania na terenach rolniczych. Z czasem wprowadzona zieleń urządzona przesłoni widok nowej zabudowy.

W przypadku elektrowni fotowoltaicznych oddziaływania na krajobraz będą miały charakter lokalny. Konstrukcje, na których montowane są panele są stosunkowo niskie (do kilku metrów wysokości). Jedynie przy dużych powierzchniach i stosunkowo gęstym ustawieniu przysłaniać mogą widok obserwatorom znajdującym się w bliskim otoczeniu na tej samej wysokości. Na ogół z większych odległości elektrownie fotowoltaiczne będą niewidoczne.

9.2.7. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA KLIMAT

Realizacja ustaleń zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego będzie miała niewielki wpływ na klimat gminy Środa Śląska.

Planowane inwestycje nie będą znacząco wpływać na warunki klimatu odczuwalnego przez ludzi. Bardzo ważną rolę w jakości klimatu odgrywa jakość i rodzaj paliw wykorzystywanych do ogrzewania. Obecnie głównym nośnikiem energii wykorzystywanym do celów grzewczych jest węgiel i drewno. Ustalenia zmiany Studium przewidują ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza z transportu i ruchu ulicznego oraz ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza z procesów energetycznego spalania paliw z palenisk domowych poprzez: termoizolację, (tj. ocieplenie, doszczelnienie lub wymianę okien i drzwi), zmianę systemu ogrzewania z węglowego na gazowe, elektryczne lub olejowe, wykorzystanie alternatywnych źródeł energii takich jak: energia pochodząca z biomasy, energia słoneczna, pompy ciepłe itp., ekonomicznie uzasadnioną rozbudowę sieci ciepłowniczej w połączeniu z likwidacją źródeł niskiej emisji oraz modernizację nieefektywnych systemów grzewczych.

Korzystnie na warunki klimatu lokalnego wpłynie wprowadzenie powierzchni biologicznie czynnych towarzyszących zabudowie, zachowanie i utworzenie terenów zieleni o zróżnicowanych funkcjach, a także zalesienie części terenów.

Pozytywne, pośrednie skutki klimatyczne w skali globalnej będą efektem lokalizacji elektrowni fotowoltaicznych stanowiących odnawialne źródła energii, które przyczynią się do ograniczania emisji zanieczyszczeń energetycznych do atmosfery i w konsekwencji ograniczających efekt cieplarniany.

W odniesieniu do wyznaczonych terenów eksploatacji powierzchniowej kopaliny istotne znaczenie będą miały prace rekultywacyjne. Największy wpływ na krajobraz będzie związany z okresem eksploatacji złoża kruszywa naturalnego. Zlokalizowanie inwestycji wpłynie jednak tylko okresowo na pogorszenie estetyki krajobrazu. Po zakończeniu wydobywania planowane jest przeprowadzenie rekultywacji w kierunku rolnym.

9.2.8. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA ZASOBY NATURALNE

Na obszarze objętym projektem zmiany Studium nie występują udokumentowane złoża kopalin. Niemniej, w związku z pracami geologicznymi w zakresie udokumentowania złoża kruszyw naturalnych w obrębie Wrocisławice, w projekcie zmiany Studium wyznaczono teren powierzchniowej eksploatacji kopaliny.

9.2.9. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE

Realizacja ustaleń zmiany Studium nie spowoduje negatywnych oddziaływań na zabytki i dobra materialne. Zapisy w ustaleniach dokumentu wprowadzają ograniczenia w zagospodarowaniu, tak by zachować prawidłowe funkcjonowanie elementów środowiska przyrodniczego i kulturowego.

W projekcie zmiany Studium uwzględniono ochronę stanowisk archeologicznych, dla których obowiązują następujące wymogi konserwatorskie: wszelkie zamierzenia inwestycyjne wymagają przeprowadzenia ratowniczych badań archeologicznych, ratownicze badania archeologiczne prowadzone są przez uprawnionego archeologa, należy uzyskać pozwolenie właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków na przeprowadzenie ziemnych robót budowlanych na terenie zabytkowym, pozwolenie konserwatorskie należy uzyskać przed uzyskaniem pozwolenia na budowę (a dla robót nie wymagających pozwolenia na budowę - przed realizacją inwestycji, tj. przed uzyskaniem zaświadczenia potwierdzającego akceptację przyjęcia zgłoszenia wykonywania robót budowlanych).

Działania na rzecz ochrony dziedzictwa archeologicznego zapisane w ustaleniach Studium są zgodne z ideą Europejskiej konwencji o ochronie dziedzictwa archeologicznego, przyjętej przez Polskę w 1996 roku. Najważniejszym rezultatem Konwencji Maltańskiej jest zapewnienie, iż żadna inwestycja nie będzie niszczyła stanowisk archeologicznych bez przeprowadzenia wcześniejszych wykopalisk ratowniczych.

Nie określa się natomiast zasad ochrony dóbr kultury współczesnej z uwagi na brak takich obiektów na obszarze objętym zmianą Studium.

9.2.10. INNE ZAGROŻENIA DLA ŚRODOWISKA

Hałas

Stan klimatu akustycznego jest jednym z najistotniejszych czynników określających jakość środowiska bezpośrednio odczuwalnym przez człowieka. Klimat akustyczny warunkuje możliwości odpoczynku i regeneracji sił.

Wymagany standard akustyczny chronionego środowiska ustalany jest w zależności od rodzaju terenu i jego funkcji. Należy podkreślić, że o hałasie i o normach akustycznych mówi się tylko w odniesieniu do miejsc stałego lub wielogodzinnego przebywania ludzi. Na obszarze objętym zmianą Studium zlokalizowane są tereny podlegające ochronie akustycznej.

Do głównych źródeł emisji hałasu na terenie gminy należy komunikacja i zakłady produkcyjne. Ochrona środowiska przede wszystkim oddziaływaniem hałasu pochodzenia komunikacyjnego i przemysłowego polegać będzie na stałym ograniczaniu jego emisji. Projekt zmiany Studium przewiduje ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza z transportu i ruchu ulicznego, ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza z procesów energetycznego spalania paliw z palenisk domowych poprzez: termoizolację, (tj. ocieplenie, doszczelnienie lub wymianę okien i drzwi), zmianę systemu ogrzewania z węglowego na gazowe, elektryczne lub olejowe, wykorzystanie alternatywnych źródeł energii takich jak: energia pochodząca z biomasy, energia słoneczna, pompy ciepłe itp., ekonomicznie uzasadnioną rozbudowę sieci ciepłowniczej w połączeniu z likwidacją źródeł niskiej emisji oraz modernizację nieefektywnych systemów grzewczych.

Konieczne będzie także uwzględnienie określonych natężeń hałasu wzdłuż drogi krajowej nr 94 i drogi wojewódzkiej nr 346 poprzez zapewnienie odpowiednich odległości dla terenów przeznaczonych pod nową zabudowę. Oddziaływania hałasu istniejących dróg nie będą wywierały wpływu na tereny objęte ochroną akustyczną, dzięki zastosowaniu odpowiednich środków technicznych i technologicznych zmniejszających poziom hałasu, co najmniej do wartości dopuszczalnych.

Rozwiązania związane z poprawą jakości sieci dróg przebiegających przez gminę Środa Śląska wraz z ich rozbudową o niezbędną infrastrukturę w ramach istniejących szlaków komunikacyjnych można uznać za priorytetowe. Ochrona przed hałasem drogowym powinna dotyczyć metod i sposobów stosowanych zarówno w strefie emisji (generowania) jak i jego emisji (odbioru). Działania w strefie emisji opierają się przede wszystkim na zmniejszaniu efektu generowania hałasu przez pojazdy u źródła, czyli w przekroju drogi. Działania w strefie emisji dotyczą stosowania odpowiednich środków ochrony odbiorcy i powinny one mieć na celu ograniczenie hałasu do wartości dopuszczalnych na granicy działki, do której zarządzający posiada tytuł prawny. Metody i środki związane z pojazdem i kierowcą znajdują się poza wpływem inwestycyjnym, warto natomiast zwrócić uwagę na metody i środki związane ze sposobem projektowania dróg i ich wykonawstwem, by w konsekwencji zmniejszyć ich presję na otoczenie poprzez:

- odpowiednie ukształtowanie przekroju poprzecznego drogi – liczba jezdni i pasów ruchu, pochylenie i sposób umocnienia skarp (trawa, wykończenie twarde – płyty betonowe) może stanowić bardzo dobry sposób ochrony przed hałasem w bezpośrednim sąsiedztwie jego źródła,
- właściwy rodzaj i stan techniczny nawierzchni. Znane są obecnie zastosowania tzw. „cichych nawierzchni”, których właściwości akustyczne otrzymuje się dzięki odpowiedniemu doborowi i wykonaniu warstw ściernych betonu asfaltowego – redukcja hałasu o około 3 dB do 5 dB.
- zastosowanie odpowiednich metod i środków związanych z organizacją ruchu.

Od wielkości natężenia ruchu zależy wielkość emisji hałasu. W praktyce nie jest możliwe ograniczenie liczby pojazdów, jednakże można doprowadzić do jej redukcji poprzez odpowiednią hierarchizację sieci dróg poprzez wyłączenie ruchu wybranych grup pojazdów z niektórych arterii oraz ograniczenia czasowe (zwłaszcza w porze nocy). Ograniczenia te dotyczą głównie grupy pojazdów ciężkich i motocykli, jako najbardziej hałaśliwych pojazdów w potoku ruchu. Wyłączenia z ruchu oraz ograniczenia czasowe ruchu pojazdów hałaśliwych możliwe są dzięki działaniom z zakresu odpowiedniej organizacji ruchu podobnie jak w przypadku działań związanych z natężeniem ruchu pojazdów. Płynność ruchu z najmniejszą liczbą zatrzymań osiągnięta poprzez stosowanie odpowiednich sposobów sterowania. Uspokojenie ruchu można osiągnąć poprzez zastosowanie odpowiednich urządzeń i środków technicznych, które muszą zapewnić płynność ruchu i małą prędkość pojazdów. Jedną z metod stosowanych dla poprawy stanu bezpieczeństwa ruchu są np. fotoradary, które jednocześnie powodują lokalne ograniczenia prędkości, co wiąże się z ograniczeniem poziomu hałasu.

Metody i środki związane są z ograniczeniem hałasu za pomocą urządzeń zlokalizowanych na drodze fali dźwiękowej pomiędzy źródłem hałasu a odbiorcą za pomocą:

- sztucznych ekranów akustycznych stanowiących obecnie najlepszy sposób ochrony przed hałasem. Oprócz efektów pozytywnych mogą również powodować efekty negatywne np.: ograniczenia widoczności w pobliżu wjazdów i skrzyżowań, zakłócenia w krajobrazie, efekty klaustrofobii itd. Faktyczna skuteczność ekranów akustycznych nigdy nie przekracza kilkunastu decybeli i zależy ona od miejsca lokalizacji odbiorcy.

- wałów ziemnych, których efektywność w zależności od położenia odbiorcy może wynosić nawet 25 dB. Stosowanie wałów ziemnych rekomendowane jest na obszarach chronionych,
- pasów zieleni izolacyjnej – najmniej skuteczny środek z punktu widzenia ochrony przed hałasem – spadek hałasu wynosi około 0.5 dB na 1 m szerokości gęstego żywopłotu (nie więcej jednak niż 5 dB). Pasy zieleni izolacyjnej pełnią jednocześnie funkcję ochronną przed niektórymi zanieczyszczeniami powietrznymi oraz pyłem pochodzącym z dróg.

Pewne uciążliwości hałasowe mogą występować wzdłuż linii kolejowej nr 275 relacji Wrocław – Legnica. Uciążliwość transportu kolejowego wynika z wysokiego poziomu emitowanego hałasu i znacznego zasięgu jego oddziaływania, zwłaszcza w porze nocnej. Hałas kolejowy ma charakter lokalny, a jego uciążliwość związana jest z pojedynczymi przejazdami pociągów. Niemniej konieczna jest modernizacja torów przebiegających przez teren gminy Środa Śląska – w newralgicznych miejscach zastosowanie torów bezстыkowych, różnego rodzaju okładzin torów, podkładów pod tory, elementów prefabrykowanych zawierających elementy wytlumiające (okładziny torów i maty pod torami) – skutkować może zmniejszeniem hałasu nawet od 6 dB do 14 dB.

Oddziaływanie inwestycji komunikacyjnych może mieć charakter lokalny, bezpośredni, długoterminowy i chwilowy, jednak nie prognozuje się wystąpienia znaczących oddziaływań ze względu na konieczność zastosowania przedstawionych wyżej rozwiązań.

Planowane elektrownie fotowoltaiczne nie będą stanowiły źródła hałasu stanowiącego zagrożenie dla terenów objętych ochroną akustyczną. Istniejące linie elektroenergetyczne niskiego, średniego i najwyższego napięcia nie będą źródłem hałasu, ponieważ przebiegają one poza terenami przeznaczonymi na stały pobyt ludzi.

Ustalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Środa Śląska gwarantują zachowanie właściwych norm hałasu na terenach objętych ochroną akustyczną.

Pole elektromagnetyczne

Problemy dotyczące ochrony ludzi i środowiska przed oddziaływaniem pola elektromagnetycznego wytwarzanego m.in. przez linie napowietrzne najwyższego napięcia zostały ujęte w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku [28]. Oddziaływanie pól elektromagnetycznych na obszarze objętym zmianą Studium ograniczy się do oddziaływania linii elektroenergetycznych oraz urządzeń domowych i technologicznych.

Linie elektroenergetyczne stanowią ograniczenie dla miejsc dostępnych dla ludności. Dla napowietrznych linii elektroenergetycznych zmiana Studium uwzględni zakaz lokalizowania nowych obiektów przeznaczonych na stały pobyt ludzi w pasach technologicznych wzdłuż linii elektroenergetycznych. Oddziaływanie ponadnormatywne promieniowania elektromagnetycznego linii elektroenergetycznych na środowisko nie może przekraczać granic tych stref. W związku z powyższym przewody elektroenergetyczne nie stanowią ograniczenia dla rozwoju terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz dla miejsc dostępnych dla ludności.

W wyniku realizacji ustaleń zmiany Studium mogą pojawić się nowe źródła promieniowania sztucznego, takie jak: stacje transformatorowe oraz sieci infrastruktury technicznej, w tym w szczególności sieci elektroenergetyczne i telekomunikacyjne.

Realizację ustaleń zmiany Studium w zakresie oddziaływania pól elektromagnetycznych zgodnie z obowiązującymi przepisami przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii i rozwiązań technicznych nie powinna oddziaływać negatywnie na ludzi i środowisko.

Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska [13] poważna awaria jest to zdarzenie, w szczególności emisja, pożar lub eksplozja, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem. Na skutek realizacji ustaleń zmiany Studium nie przewiduje się wzrostu zagrożenia poważnymi awariami. Istnieje jednak możliwość lokalizowania zakładów produkcyjnych, z których funkcjonowaniem może wiązać się potencjalne ryzyko wystąpienia nieplanowanych zdarzeń, zależne od rodzaju, wielkości i charakteru prowadzonej działalności.

Gromadzenie odpadów

Bardzo ważna dla ochrony środowiska jest prawidłowa gospodarka odpadami. Koordynacja działań w zakresie gospodarki odpadami na terenie gminy należy do kompetencji Urzędu Miejskiego w Środzie Śląskiej.

W wyniku realizacji ustaleń zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego należy się spodziewać wzrostu ilości odpadów adekwatnego do rozwoju nowych funkcji. Generalnie największym problemem z powstawaniem odpadów będzie na etapie inwestycyjnym. Na etapie budowy wytwarzane są zazwyczaj znaczne ilości odpadów głównie budowlanych. Mogą wystąpić też odpady niebezpieczne. Prawidłowa organizacja systemu bieżącego gospodarowania odpadami oraz właściwa organizacja placu budowy wpłynie na minimalizację bezpośredniego oddziaływania odpadów na zdrowie i życie ludzi oraz na środowisko.

W związku z ustaleniami zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego należy się spodziewać wzrostu ilości odpadów adekwatnego do rozwoju nowych funkcji.

Postępowanie z odpadami będzie prowadzone zgodnie z planami gospodarki odpadami i ustawą o odpadach [21]. Zapisy zmiany Studium dotyczące gospodarki odpadami nie będą wpływać negatywnie na środowisko i przyczynią się do poprawy jego stanu.

10. CHARAKTERYSTYKA I OCENA ISTNIEJĄCYCH ROZWIĄZAŃ FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH ZAWARTYCH W USTALENIACH STUDIUM W ASPEKTCIE OCHRONY ŚRODOWISKA

10.1. OCENA ZGODNOŚCI USTALEŃ STUDIUM Z PRZEPISAMI PRAWA DOTYCZĄCYMI OCHRONY ŚRODOWISKA

Przy sporządzaniu projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Środa Śląska uwzględniono przepisy odrębne dotyczące ochrony środowiska, przyrody, dóbr kultury, itp. Dotyczy to spełnienia wymogów ochrony jakości środowiska w zakresie standardów emisyjnych, jakości powietrza, standardów akustycznych.

Ochrona gleb

W granicach obszaru objętego zmianą Studium występują gleby klas IIIa, IIIb, IVa, IVb, V i VI. Gleby klasy IIIa i IIIb wymagają uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych [17].

Ochrona lasów

W granicach obszaru objętego zmianą Studium wyznacza się nowe tereny lasów.

Ochrona wód

W celu ochrony wód ustala się następujące zasady: likwidację niekontrolowanych odprowadzeń nieoczyszczonych ścieków do cieków powierzchniowych i do ziemi, budowę sieci kanalizacji sanitarnej na terenach zwodociągowanych, budowę przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach nieprzewidzianych do skanalizowania, modernizację oczyszczalni ścieków w Środzie Śląskiej w celu dostosowania jej do norm UE, modernizację stacji uzdatniania wody, rozbudowę istniejących systemów zaopatrzenia w wodę, tworzenie roślinnych stref buforowych wokół zbiorników wodnych, cieków i rowów melioracyjnych.

Ochrona kopalni

Na obszarze objętym projektem zmiany Studium nie występują udokumentowane złoża kopalni. Niemniej, w związku z pracami geologicznymi w zakresie udokumentowania złoża kruszyw naturalnych w obrębie Wrocławawice, w projekcie zmiany Studium wyznaczono teren powierzchniowej eksploatacji kopaliny.

Ochrona dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

W projekcie zmiany Studium uwzględniono ochronę stanowisk archeologicznych, dla których obowiązują następujące wymogi konserwatorskie: wszelkie zamierzenia inwestycyjne wymagają przeprowadzenia ratowniczych badań archeologicznych, ratownicze badania archeologiczne prowadzone są przez uprawnionego archeologa, należy uzyskać pozwolenie właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków na przeprowadzenie ziemnych robót budowlanych na terenie zabytkowym, pozwolenie konserwatorskie należy uzyskać przed uzyskaniem pozwolenia na budowę (a dla robót nie wymagających pozwolenia na budowę - przed realizacją inwestycji, tj. przed uzyskaniem zaświadczenia potwierdzającego akceptację przyjęcia zgłoszenia wykonywania robót budowlanych).

10.2. OCENA STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ

Proponowana w ustaleniach studium struktura funkcjonalno-przestrzenna uwzględnia wymogi ochrony środowiska, a także jest zgodna z potrzebami funkcjonalnymi i zamierzeniami gminy. Biorąc pod uwagę ocenę rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych i ich wpływu na środowisko wyróżnić można grupy terenów o zróżnicowanych charakterze oddziaływania na środowisko.

Pierwsza grupa obejmuje tereny stanowiące podstawę struktury przyrodniczej gminy pełniące rolę korytarzy ekologicznych zapewniających jej powiązania z otoczeniem (tereny leśne) oraz uzupełniające strukturę przyrodniczą gminy (tereny zieleni urządzonej).

Druga grupa terenów obejmuje tereny, których użytkowanie może spowodować potencjalny niekorzystny wpływ na środowisko w ograniczonym zakresie, związanym z prowadzeniem gospodarki rolnej oraz pełnieniem funkcji mieszkaniowych (tereny rolnicze, tereny zabudowy zagrodowej). Rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne adaptują istniejące oddziaływania na środowisko i mogą wprowadzić nowe oddziaływania na środowisko w przypadku lokalizacji

nowej zabudowy: emisja zanieczyszczeń do powietrza, potencjalne zanieczyszczenia wód i gleb, składowanie odpadów, zanieczyszczenia związane z prowadzoną gospodarką rolną.

Trzecia grupa terenów stanowi tereny związane z prowadzeniem działalności produkcyjnej i usługowej, które mogą wywoływać specyficzne oddziaływania na środowisko: emisja zanieczyszczeń do powietrza, zanieczyszczenia wód i gleb, składowanie odpadów, emisja hałasu – adekwatne do wielkości i charakteru nowej zabudowy oraz rodzaju funkcji produkcyjnej (tereny aktywności gospodarczej, tereny lokalizacji urządzeń fotowoltaicznych o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW). Do grupy tej zaliczono również tereny komunikacyjne, wywołujące oddziaływania liniowe dla środowiska związane z funkcjonowaniem komunikacji samochodowej adekwatne do klasy drogi i natężenia ruchu: emisja spalin do atmosfery, hałas i możliwość zanieczyszczenia podłoża ropopochodnymi przy braku odpowiednich zabezpieczeń przy jednoczesnym ich ograniczeniu poprzez odpowiednie ustalenia zmiany Studium (drogi powiatowe i gminne).

Czwarta grupa terenów charakteryzuje się potencjalnie największymi oddziaływaniami na środowisko. W grupie tej znalazły się tereny eksploatacji kopaliny, które mogą wywoływać negatywne oddziaływania o charakterze powierzchniowym: zmiana ukształtowania terenu, zniszczenie roślinności, degradacja gleb, eksploatacja kopaliny, hałas i zanieczyszczenie powietrza (podczas prac wydobywczych). Kompensacja przyrodnicza zostanie zapewniona poprzez przeprowadzanie obowiązku sukcesywnej rekultywacji terenów.

11. WNIOSKI

11.1. PROPONOWANE ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000

Realizacja ustaleń zmiany Studium nie wywoła znaczących oddziaływań na przedmiot i cele ochrony obszarów Natura 2000 oraz ich integralność i spójność, z powodu braku form ochrony przyrody na obszarze opracowania.

Każde ustalenie dokumentu będzie miało wpływ na stan i funkcjonowanie poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego. Będzie on krótkotrwały, długotrwały, bezpośredni, pośredni, stały, często pozytywny.

Biorąc pod uwagę identyfikację oraz opis znaczących oddziaływań na środowisko, które mogą być rezultatem realizacji studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Środa Śląska, poniżej przedstawiono rozwiązania, które mają na celu zapobiegania, ograniczanie lub kompensację tych oddziaływań.

W celu ochrony zasobów wodnych wprowadza się następujące ustalenia:

- likwidację niekontrolowanych odprowadzeń nieoczyszczonych ścieków do cieków powierzchniowych i do ziemi,
- budowę sieci kanalizacji sanitarnej na terenach zwodociągowanych,
- budowę przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach nieprzewidzianych do skanalizowania (wieś Ligotka),
- modernizację oczyszczalni ścieków w Środzie Śląskiej w celu dostosowania jej do norm UE,
- modernizację stacji uzdatniania wody,
- rozbudowę istniejących systemów zaopatrzenia w wodę,
- tworzenie roślinnych stref buforowych wokół zbiorników wodnych, cieków i rowów melioracyjnych.

W celu ochrony powierzchni ziemi wprowadza się następujące ustalenia:

- rolnicze zagospodarowania gleb w sposób, który odpowiada w pełni ich przyrodniczym walorom,
- rekultywację wyeksploatowanych składowisk odpadów oraz „dzikich” wysypisk śmieci,

W celu ochrony powietrza wprowadza się następujące ustalenia:

- ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza z transportu i ruchu ulicznego,
- ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza z procesów energetycznego spalania paliw z palenisk domowych poprzez: termoizolację, (tj. ocieplenie, doszczelnienie lub wymianę okien i drzwi), zmianę systemu ogrzewania z węglowego na gazowe, elektryczne lub olejowe, wykorzystanie alternatywnych źródeł energii takich jak: energia pochodząca z biomasy, energia słoneczna, pompy ciepłe itp., ekonomicznie uzasadnioną rozbudowę sieci ciepłowniczej w połączeniu z likwidacją źródeł niskiej emisji oraz modernizację nieefektywnych systemów grzewczych.

W celu ochrony przed hałasem wprowadza się następujące ustalenia:

- poprawę nawierzchni dróg,
- ograniczenie wjazdu transportu ciężkiego do strefy śródmiejskiej,
- budowę obejść drogowych dla miejscowości szczególnie narażonych na uciążliwości komunikacyjne,
- dążenie do wprowadzania ekranów naturalnych lub sztucznych, głównie w miejscach, gdzie zabudowa mieszkaniowa lub obiekty podlegające szczególnej ochronie znajdują się w obrębie stref uciążliwości dróg.

11.2. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE STUDIUM

Szczegółowa ocena projektu ustaleń zmiany Studium wykazała, że przyjęte rozwiązania dotyczące ochrony środowiska są właściwe, zgodne z obowiązującym prawem, zapewniające rozwój zrównoważony.

Ze względu na brak znaczących oddziaływań na obszary cenne przyrodniczo, w tym obszary Natura 2000 oraz integralność tego obszaru (obszar objęty zmianą Studium położone są poza granicami obszarów Natura 2000 i planowane tu inwestycje nie będą wywierały na nie wpływu), nie przedstawiono rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Środa Śląska.

Ustalenia analizowanego dokumentu są wynikiem kompromisu pomiędzy wymogami ochrony środowiska i życia człowieka a koniecznością rozwoju urbanistycznego i społecznego gminy. Zaprezentowane rozwiązania są zgodne z przepisami odrębnymi, dokumentami planistycznymi obowiązującymi na terenie województwa i gminy oraz wykorzystują instrumenty planistyczne służące do zrównoważonego rozwoju terenów zurbanizowanych. Ustalenia zmiany Studium ograniczają ingerencję w tereny o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych, dlatego jedynym rozwiązaniem alternatywnym jest brak realizacji analizowanego dokumentu, co jest jednak sprzeczne z zamierzeniami inwestycyjnymi gminy oraz potrzebami jej mieszkańców.

Na etapie przygotowania projektu dokumentu rozważane były rozwiązania alternatywne, zwłaszcza w zakresie wyznaczenia nowych terenów lokalizacji elektrowni fotowoltaicznych.

Podjęta przez Radę Miejską uchwała w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Środa Śląska określiła zamierzenia samorządu lokalnego. Ponadto przyjęte w dokumencie rozwiązania planistyczne są odzwierciedleniem kierunków rozwoju przestrzennego regionu określonych w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego [5].

Podczas sporządzania projektu dokumentu nie napotkano na trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

11.3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Istotną rolę w kontroli realizacji postanowień projektowanego dokumentu ma Urząd Miejski w Środzie Śląskiej. Zgodnie ze swoimi kompetencjami powinien monitorować bieżący stan zagospodarowania przestrzeni gminy oraz wszelkich niekorzystnych zjawisk mających wpływ na jakość środowiska przyrodniczego, czy rozwój gminy.

Skutki realizacji postanowień projektowanego dokumentu podlegają też ocenom i analizom prowadzonym w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska [24].

Kontrole przestrzegania przepisów o ochronie środowiska i racjonalnym wykorzystaniu zasobów przyrody prowadzi na terenie Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie, monitorując na bieżąco poszczególne komponenty środowiska, takie jak: powietrze, wody, gleby, klimat akustyczny, promieniowanie elektroenergetyczne i inne w zakresie określonym w przepisach szczególnych.

Niezależnie od ww. instytucji Burmistrz Środy Śląskiej może przeprowadzać okresowe kontrole przestrzegania prawa środowiska, a w konsekwencji ich przeprowadzenia, wskazane wnioski, uwagi i zalecenia przyczynią się do uzupełnienia ewentualnych uchybień w tym zakresie a tym samym poprawy stanu środowiska na danym terenie.

Ponadto kontrole przestrzegania przepisów o ochronie środowiska i racjonalnym wykorzystaniu zasobów przyrody prowadzą instytucje do tego powołane.

Po zrealizowaniu ustaleń zmiany Studium proponuje się monitoring poszczególnych komponentów środowiska, w tym w szczególności jakości powietrza i poziomu hałasu, w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska lub w ramach indywidualnych zamówień oraz kontrolę i ocenę zgodności wyposażenia terenów infrastruktury technicznej z ustaleniami planu miejscowego raz na rok.

Przy przeprowadzaniu analiz i monitorowaniu skutków realizacji ustaleń zmiany Studium możliwe jest wykorzystanie sporządzonych uprzednio prognoz, raportów i ocen oddziaływania na środowisko. Dokumenty te stanowią istotne źródło danych niezbędne do analizy środowiska na danym terenie.

11.4. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Gmina Środa Śląska nie sąsiaduje bezpośrednio z terytoriami innych państw i nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania na środowisko w rozumieniu ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [14].

12. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Podstawę prawną wykonania niniejszej prognozy stanowi Uchwała Nr LXXVIII/715/23 Rady Miejskiej w Środzie Śląskiej z dnia 28 czerwca 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Środa Śląska.

Podstawę prawną wykonania samej prognozy stanowią:

- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [14],
 - ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym [15],
- a także dyrektywy unijne.

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [14] prognoza oddziaływania na środowisko stanowi jeden z etapów przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Celem prognozy opracowanej dla potrzeb zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Środa Śląska jest identyfikacja i ocena skutków oddziaływania ustaleń dokumentu na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego, w tym świat zwierzęcy i roślinny oraz krajobraz we wzajemnym ich powiązaniu, warunki życia i zdrowia ludzi, środowisko kulturowe, zabytki i dobra materialne, będących potencjalnym wynikiem realizacji projektowanego zagospodarowania przestrzeni.

W prognozie oddziaływania na środowisko, w oparciu o wykonane opracowania dotyczące charakterystyki i stanu środowiska przedmiotowego terenu dokonano identyfikacji najważniejszych uwarunkowań ekofizjograficznych na obszarze objętym zmianą Studium na tle uwarunkowań przyrodniczych w skali gminy i w skali regionalnej.

W wyniku analiz wskazuje się istotne potencjalne konflikty między użytkownikami przestrzeni, realizację założonych celów ekologicznych i ich wpływ na elementy środowiska, świat zwierzęcy i roślinny oraz krajobraz we wzajemnym ich powiązaniu, warunki życia i zdrowia ludzi, a także możliwości rozwiązań planistycznych najkorzystniejszych dla środowiska.

Pełen zakres niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko oraz stopień szczegółowości informacji zawartych w opracowaniu został uzgodniony z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Środzie Śląskiej oraz z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska we Wrocławiu.

W prognozie dokonano przede wszystkim:

- analizy uwarunkowań przyrodniczych i oceny stanu środowiska,
- analizy celów ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposobów, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania projektu zmiany Studium,
- oceny przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko skutków realizacji ustaleń zmiany Studium, w tym: bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe, pozytywne i negatywne,
- oceny rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne oddziaływania na środowisko realizacji ustaleń zmiany Studium,

Głównym celem opracowania zmiany Studium jest:

- w granicach obrębu miasta Środa Śląska – zmiana funkcji terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i terenu projektowanej drogi na teren zieleni urządzonej, zmiana funkcji terenów zieleni urządzonej i terenów rolniczych na tereny lokalizacji urządzeń fotowoltaicznych o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW oraz uzupełnienie funkcji terenów aktywności gospodarczej o możliwość lokalizacji urządzeń fotowoltaicznych o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW,
- w granicach obrębu Bukówek – zmiana funkcji terenów rolniczych na tereny lokalizacji urządzeń fotowoltaicznych o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW,
- w granicach obrębu Cesarzowice – zmiana funkcji terenów usług sportu i rekreacji, terenów rolniczych i terenów lasów na tereny lokalizacji urządzeń fotowoltaicznych o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW oraz zmiana funkcji terenów rolniczych na tereny lasów,
- w granicach obrębu Gozdawa – zmiana funkcji terenów rolniczych na tereny lokalizacji urządzeń fotowoltaicznych o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW,
- w granicach obrębu Jastrzębce – zmiana funkcji terenów zabudowy mieszkaniowo-gospodarczej i terenów rolniczych na tereny lokalizacji urządzeń fotowoltaicznych o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW,
- w granicach obrębu Komorniki – zmiana funkcji terenów zabudowy usługowej na tereny rolnicze,
- w granicach obrębu Kryniczno – zmiana funkcji terenów rolniczych i terenów zabudowy mieszkaniowo-gospodarczej na tereny lokalizacji urządzeń fotowoltaicznych o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW,
- w granicach obrębu Kulin – zmiana funkcji terenów rolniczych na tereny lokalizacji urządzeń fotowoltaicznych o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW,
- w granicach obrębu Lipnica – zmiana funkcji terenów rolniczych i terenów lasów na tereny lokalizacji urządzeń fotowoltaicznych o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW,

- w granicach obrębu Michałów – zmiana funkcji terenów rolniczych i terenów lasów na tereny lokalizacji urządzeń fotowoltaicznych o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW,
- w granicach obrębu Ogrodnica – zmiana funkcji terenów zabudowy mieszkaniowo-gospodarczej i terenów rolniczych na tereny lokalizacji urządzeń fotowoltaicznych o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW,
- w granicach obrębu Proszków – zmiana funkcji terenów zabudowy mieszkaniowo-gospodarczej i terenów rolniczych na tereny lokalizacji urządzeń fotowoltaicznych o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW,
- w granicach obrębu Przedmoście – zmiana funkcji terenów zabudowy mieszkaniowo-gospodarczej i terenów rolniczych na tereny zabudowy zagrodowej,
- w granicach obrębu Rakoszyce – zmiana funkcji terenów rolniczych na tereny lokalizacji urządzeń fotowoltaicznych o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW,
- w granicach obrębu Szczepanów – uzupełnienie funkcji terenów aktywności gospodarczej o tereny lokalizacji urządzeń fotowoltaicznych o mocy przekraczającej 500 kW,
- w granicach obrębu Wrocisławice – zmiana funkcji terenów rolniczych na tereny powierzchniowej eksploatacji kopaliny.

Zakres ustaleń zmiany Studium wynika z Uchwały Nr LXXVIII/715/23 Rady Miejskiej w Środzie Śląskiej z dnia 28 czerwca 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Środa Śląska.

Przy wykonaniu prognozy uwzględniono dokumenty, które zostały opracowane na różnych poziomach: wspólnotowym, krajowym, regionalnym i lokalnym. W dokumentach tych ważne miejsce zajmują zagadnienia ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.

Są to m.in. dokumenty Unii Europejskiej regulujące sprawy związane z wprowadzaniem w życie koncepcji zrównoważonego rozwoju oraz zasady ochrony środowiska do polityk krajowych, dokumenty na szczeblu krajowym (m.in.: Polityka Ekologiczna Państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej) i szczeblu regionalnym (Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030, Plan zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego, programy ochrony powietrza).

Przy opracowaniu prognozy zastosowano metody opisowe dotyczące charakterystyki środowiska oraz wykorzystano dostępne wskaźniki stanu środowiska. Uwzględniono także informacje zawarte w obowiązującym Studium [10], prognozach oddziaływań na środowisko sporządzonych dla przyjętych dokumentów powiązanych z obszarem objętym zmianą Studium, a także innych dokumentach regionalnych i lokalnych, odnoszących się bezpośrednio i pośrednio do ochrony środowiska, przyrody oraz zdrowia i życia ludzi.

Przedstawiono także rozwiązania przestrzenne w aspekcie ochrony środowiska oraz inne zawarte w projekcie zmiany Studium.

Do najważniejszych zasad zapisanych w projekcie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Środa Śląska, a mających wpływ na środowisko i krajobraz terenu objętego projektem dokumentu należą:

- kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów,
- kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenu, w tym tereny wyłączone od zabudowy,
- obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego oraz uzdrowisk,
- obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
- kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej,
- obszary, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW.

Prognoza składa się z trzynastu części, w tym siedmiu części merytorycznych (rozdziały od 5 do 11).

W rozdziale 5 omówiono położenie obszaru w ponadlokalnym systemie powiązań przyrodniczych. Omówiono istniejące zainwestowanie i użytkowanie terenów objętych studium. Następnie scharakteryzowano poszczególne elementy środowiska przyrodniczego we wzajemnym, w tym m.in.: rzeźbę terenu, wody powierzchniowe i podziemne, gleby, szatę roślinną, świat zwierzęcy, warunki klimatyczne.

Określono również stan środowiska przyrodniczego istotny z punktu widzenia omawianych obszarów, w tym jakość wód podziemnych, powietrza atmosferycznego, klimatu akustycznego.

Obszar objęty projektem zmiany Studium obejmuje wybrane tereny położone w obrębach ewidencyjnych miasta Środa Śląska, Bukówek, Cesarzowice, Gozdawa, Jastrzębce, Komorniki, Kryniczno, Kulin, Lipnica, Michałów, Ogrodnica, Proszków, Przedmoście, Rakoszyce, Szczepanów i Wrocisławice.

Obszar objęty zmianą Studium obejmuje przede wszystkim tereny niezagospodarowane, użytkowane rolniczo. W większości stanowią one grunty orne, a częściowo łąki i pastwiska. W sąsiedztwie obszarów występują głównie tereny rolnicze i tereny leśne oraz tereny zabudowy zagrodowej, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i tereny zabudowy aktywności gospodarczej.

Obsługa komunikacyjna poszczególnych terenów odbywa się z drogi krajowej nr 94, drogi wojewódzkiej nr 346 oraz dróg powiatowych, gminnych lub wewnętrznych. Tereny posiadają możliwość częściowego uzbrojenia w sieci

infrastruktury technicznej – w sąsiedztwie przebiega sieć elektroenergetyczna i wodociągowa, część miejscowości jest także skanalizowana.

Według podziału Polski J. Kondrackiego na krainy fizyczno-geograficzne gmina Środa Śląska leży w obrębie Niziny Śląskiej (318.5) w zasięgu Równiny Wrocławskiej (318.53) i Pradoliny Wrocławskiej (318.52).

Południowa granica Pradoliny Wrocławskiej nie jest wyznaczona wyraźną krawędzią. W przybliżeniu wyznacza ją linia kolejowa Malczyce-Środa Śląska. W Środzie Śl. granica pradoliny skręca na N przez Szczepanów i następnie biegnie linią kolejnych wzniesień, położonych w kompleksie leśnym. Jej szerokość wynosi miejscami 6-7 km. Wały ochronne biegną tu na całą długość i w bliskiej odległości od Odry. Cała powierzchnia tej części pradoliny jest położona na poziomie zbliżonym do rzeki Odry. Tylko w części wschodniej występują małe wzniesienia, być może zdegradowane wydmy i łachy piaszczyste. Na obszarze wysoczyzny pojawiają się liczne rzędy wzniesień, o lokalnie dużych przewyższeniach. Maksymalna wysokość przekracza 160 m n.p.m., co porównaniu z otaczającymi obniżeniami daje różnicę 30-50 m. W tej części wysoczyzny większość wzniesień ma bardzo wydłużony kształt, o przeważającym kierunku wschód-zachód. Wysokości bezwzględne sięgają na tym obszarze od 115 do 169 m n.p.m. Rzeźba jest tu utworzona na płatach glin zwałowych, piaskach i żwirach lodowcowych. Miejscami na powierzchni występują ily i mułki trzeciorzędowe oraz mniejsze pokrywy lessowe [10]

Zgodnie z Bilansem zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce według stanu na 31 grudnia 2021 r. na obszarze objętym zmianą Studium nie występują żadne udokumentowane złoża kopalin.

Obszar gminy położony jest w zlewni rzeki Odry, płynącej w jego części centralnej ze wschodu na zachód. Koryto rzeki tworzy łagodne zakola ze starorzeczami. Głównym lewobrzeżnym dopływem Odry na terenie gminy jest Średzka Woda, przepływająca przez Środę Śląską i Szczepanów. Uchodzi ona do Odry na wysokości Malczyc. Cały obszar doliny Odry poprzecinany jest gęstą siecią rzek, często przekształconych w rowy, jak: Nowy Rów, Jeziorka, Średzka Woda, i inne. Między miejscowościami Głoska-Słup-Zakrzów-Brodno, równoległe do Odry płynie rzeka Stary Rów. Nie uchodzi ona do Odry, tylko do Średzkiej Wody, co świadczy, że poza osią głównej rzeki istnieją tu jeszcze inne osie hydrologiczne, stwarzające szczególne zagrożenie w stanach powodziowych [10].

Na obszarze gminy występuje fragment trzeciorzędowego zbiornika GZWP Nr 319 - Subzbiornik Prochowice-Środa, który wymaga wysokiej ochrony (OWO). Jest on izolowany od góry łąkami i pokrywami utworów czwartorzędowych o różnej miąższości. Generalnie charakteryzuje się dużą zmiennością parametrów hydrogeologicznych, spowodowaną niejednorodnym wykształceniem litologicznym i zróżnicowaną miąższością warstw wodonośnych. Pomimo tych warunków ponad dwie trzecie ujęć głębinowych eksploatuje wody trzeciorzędowe jakościowo dość dobre, wymagające jedynie niekiedy prostego uzdatniania (usunięcia związków żelaza i manganu).

W gminie dominują gleby dobre. Gleby chronione klasy I-III zajmują 6516 ha (41,26% użytków rolnych), klasy IV zajmują 7672 ha (48,58% użytków rolnych) [10].

Analizowane obszary charakteryzują się zróżnicowanymi wartościami przyrodniczymi. Obejmują one przede wszystkim tereny rolnicze, położone w sąsiedztwie terenów zabudowy zagrodowej, terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i terenów aktywizacji gospodarczej. Większą wartość przyrodniczą posiadają natomiast tereny łąk i pastwisk oraz tereny zadrzewione i zakrzewione, stanowiące siedliska roślin i zwierząt. Świat zwierzęcy analizowanego terenu jest typowy dla obszarów nizinnych. Zainwestowanie przestrzeni oraz postępująca urbanizacja ograniczyły faunę do gatunków pospolitych, najlepiej przystosowanych do takich warunków życia. Są to głównie drobne ssaki, płazy, ptaki i owady. Rolnicze użytkowanie terenów może wiązać się z występowaniem organizmów zamieszkujących otwarte przestrzenie.

Na obszarze objętym zmianą Studium występują zewidencjonowane stanowiska archeologiczne. Zasięgi zewidencjonowanych stanowisk archeologicznych podlegających ochronie konserwatorskiej obejmują zewidencjonowane stanowiska archeologiczne i zespoły stanowisk archeologicznych.

Obszary objęte zmianą Studium położone są w granicach jednolitej części wód podziemnych JCWPd nr 95. Zgodnie z ustaleniami „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, stan ilościowy JCWPd nr 95 określono jako dobry, natomiast stan chemiczny jako słaby. Tym samym istnieje zagrożenie dla nieosiągnięcia celów środowiskowych (dobrego stanu chemicznego i dobrego stanu ilościowego). Jak wynika z badań wód podziemnych prowadzonych w sieci krajowej w ramach monitoringu diagnostycznego w 2019 r. w punkcie pomiarowym w mieście Środa Śląska w granicach JCWPd nr 95 wykazano II klasę jakości.

Obszary objęte zmianą Studium położone są w granicach JCWP „Średzka Woda” stanowiącej silnie zmienioną część wód część wód. Zgodnie z ustaleniami „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” stan JCWP określono jako zły. Południowo-wschodnia część gminy położona jest natomiast w granicach JCWP „Karczycki Potok”, stanowiącej naturalną część wód. Zgodnie z ustaleniami „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” stan JCWP określono jako zły (zagrożona). Ponadto południowo-zachodnia część gminy Środa Śląska znajduje się w granicach JCWP „Cicha Woda” stanowiącej silnie zmienioną część wód część wód. Zgodnie z ustaleniami „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” stan JCWP określono jako zły (zagrożona).

Według oceny stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2016-2021 na podstawie monitoringu dla wód Średzkiej Wody w 2021 roku w punkcie pomiarowo-kontrolnym Średzka Woda – ujście do Odry wykazano słaby potencjał ekologiczny, stan chemiczny poniżej dobrego oraz zły stan wód, dla wód Karczyckiego Potoku w 2021 roku w punkcie pomiarowo-kontrolnym Karczycki Potok - ujście do Bystrzycy wykazano słaby stan ekologiczny,

stan chemiczny poniżej dobrego oraz zły stan wód, natomiast dla wód Cichej Wody w 2019 roku w punkcie pomiarowo-kontrolnym Cicha Woda - most Rogów–Malczyce wykazano umiarkowany potencjał ekologiczny, stan chemiczny poniżej dobrego oraz zły stan wód.

Potencjalne źródła zanieczyszczenia atmosfery w rejonie obszaru opracowania to emisja zanieczyszczeń komunikacyjnych z drogi krajowej nr 94, drogi wojewódzkiej nr 346 oraz dróg powiatowych, gminnych i wewnętrznych, emisja zanieczyszczeń pochodzących ze sprzętu rolniczego oraz emisja sektora komunalno-bytowego.

Obszar opracowania położony jest w sąsiedztwie drogi krajowej nr 94. W roku 2020/2021 natężenie ruchu (SDRR) na drodze krajowej nr 94 na odcinku Wilczków /ul. Strzegomska (DW345)/ - Środa Śl. /ul. Legnicka/ kształtowało się na poziomie 9 805 pojazdów/dobę, z czego 7 489 pojazdów/dobę stanowiły samochody osobowe i mikrobusy, na odcinku Środa Śl. /Przejście: ul. Legnicka - ul. Oławska (DW346)/ kształtowało się na poziomie 11 649 pojazdów/dobę, z czego 8 857 pojazdów/dobę stanowiły samochody osobowe i mikrobusy, a na odcinku Środa Śl. /ul. Oławska (DW346)/ - Błonie /DW341, DP2059D/ kształtowało się na poziomie 13 942 pojazdów/dobę, z czego 11 049 pojazdów/dobę stanowiły samochody osobowe i mikrobusy. W odniesieniu do drogi wojewódzkiej nr 346 w roku 2020/2021 natężenie ruchu (SDRR) na odcinku Środa Śląska /DK94/ - Kały Wrocławskie /ul. Popiełuszki (DW347)/ kształtowało się na poziomie 2 042 pojazdów/dobę, z czego 1 394 pojazdów/dobę stanowiły samochody osobowe i mikrobusy.

W granicach obszaru opracowania głównymi źródłami emisji pól elektromagnetycznych jest napowietrzna linia elektroenergetyczna najwyższych napięć 400 kV oraz linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia 110 kV, wzdłuż których obowiązują pasy techniczne. Dla terenów znajdujących się w pasie technologicznym obowiązują ograniczenia zagospodarowania i użytkowania ich terenów.

Obszar objęty projektem zmiany Studium nie jest zagrożony występowaniem zjawisk powodziowych.

W przypadku braku realizacji ustaleń projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Środa Śląska obowiązywać będą ustalenia zawarte w obowiązującym obecnie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Środa Śląska [10].

Celem zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Środa Śląska jest wprowadzenie do ustaleń Studium nowych terenów zabudowy zagrodowej, terenów eksploatacji powierzchniowej kopaliny, terenów lokalizacji urządzeń fotowoltaicznych o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW oraz terenów zieleni urządzonej, terenów rolniczych i terenów lasów. Potrzeba zmiany obecnie obowiązującego Studium wynika z potrzeb samorządu gminy oraz wniosków dotyczących weryfikacji dotychczasowych kierunków zmian w strukturze przestrzennej oraz przeznaczeniu poszczególnych terenów położonych w obrębie miasta Środa Śląska, Bukówek, Cesarzowice, Gozdawa, Jastrzębce, Komorniki, Kryniczno, Kulin, Lipnica, Michałów, Ogrodnica, Proszków, Przedmoście, Rakoszyce, Szczepanów i Wrocisławice.

Zmiana Studium określi kierunki zagospodarowania przestrzennego, które mają na celu ograniczenie negatywnego wpływu działalności człowieka na stan środowiska na terenie gminy. Zapisy dokumentu zawierają szereg nakazów, zakazów i ograniczeń zapewniających zachowanie właściwych norm jakości wszystkich elementów środowiska gminy Środa Śląska. Dokument określi zasady zagospodarowania terenu z uwzględnieniem koniecznych rozwiązań w zakresie ochrony i kształtowania środowiska wynikających z obowiązujących przepisów prawnych. Projekt dokumentu zawiera szereg ustaleń dotyczących eliminacji lub ograniczenia negatywnych oddziaływań na środowisko.

W granicach obszaru objętego projektem zmiany Studium nie występują obszary lub obiekty podlegające ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody [19] Stąd nie przewiduje się wystąpienia problemów dotyczących obszarów podlegających ochronie, w tym obszarów Natura 2000.

Przeprowadzona analiza uwarunkowań pozwoliła zidentyfikować ponadto inne problemy ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia realizacji ustaleń zmiany Studium. Sprowadzają się one do ochrony przed hałasem i zachowania dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku dla rodzajów terenów określonych w przepisach odrębnych oraz konieczności ograniczania zanieczyszczeń powietrza, wód i gleb.

W następnym w rozdziale omówiono podstawowe cele ochrony środowiska, formułowane na szczeblu międzynarodowym, krajowym i lokalnym, m.in. w takich dokumentach i opracowaniach jak: Polityka Ekologiczna Państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej oraz dokumentach strategicznych dla województwa dolnośląskiego i gminy Środa Śląska.

Na etapie prognozy brak jest podstaw do określenia znaczących oddziaływań na środowisko realizacji ustaleń zmiany Studium, choć nigdy nie można wykluczyć takich oddziaływań. W rozdziale 9 przedstawiono przewidywane oddziaływanie projektu ustaleń dokumentu na środowisko.

W pierwszej kolejności oceniono wpływ proponowanych rozwiązań na obszary cenne przyrodniczo objęte ochroną prawną, w tym na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz na integralność tego obszaru. Obszar objęty projektem zmiany Studium położony jest poza obszarami chronionymi na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. [19] i projektowane tu zagospodarowanie nie będzie miało wpływu na te obszary.

Następnie przeprowadzono analizę przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko, w tym na: różnorodność biologiczną oraz zmiany pokrywy roślinnej i świata zwierzęcego, wody powierzchniowe i podziemne, powietrze atmosferyczne, powierzchnię ziemi łącznie z glebą, krajobraz, klimat (w tym klimat akustyczny), zabytki, zdrowie ludzi i dobra materialne oraz pola elektromagnetyczne.

Z punktu widzenia projektowanego dokumentu oddziaływanie na środowisko odbywać się będzie na etapie inwestycyjnym, jak i eksploatacyjnym na następujące komponenty środowiska:

- Zgodnie z ustaleniami zmiany Studium nie należy spodziewać się znaczących przekształceń szaty roślinnej. Wyznaczone tereny pod zabudowę obejmują przede wszystkim tereny dotychczas niezagospodarowane, położone w sąsiedztwie istniejącej zabudowy. Nowa zabudowa rozwijać się będzie głównie w sąsiedztwie jednostek osadniczych, przede wszystkim na gruntach rolnych, które z przyrodniczego punktu widzenia nie są szczególnie cenne. Wobec powyższego przewiduje się, że planowane przeznaczenie terenu pod zabudowę zagrodową spowoduje relatywnie niskie straty przyrodnicze.
- Oddziaływanie nowych terenów zabudowy na poszczególne gatunki zwierząt związane będzie przede wszystkim z zajęciem terenów dotychczas niezagospodarowanych. Otwarte tereny rolnicze i zadrzewione zostaną zastąpione nowym zainwestowaniem. Biorąc pod uwagę atrakcyjność poszczególnych terenów dla ptaków rozwój zabudowy nie powinien wywierać negatywnego wpływu na te osobniki. Nie mniej jednak w przypadku realizacji konkretnych inwestycji należy przeprowadzić inwentaryzację w związku z obowiązującym zakazem niszczenia siedlisk i ostoi gatunków chronionych. W okresie realizacji i funkcjonowania zabudowy do negatywnych oddziaływań zaliczyć należy wzrost poziomu hałasu, w zależności od pełnionej funkcji. W efekcie zwierzęta występujące na przedmiotowych terenach mogą zostać przepłoszone. Nowa zabudowa może spowodować wzrost emisji zanieczyszczeń do powietrza pochodzących ze spalania paliw wykorzystywanych do ogrzewania budynków, a także stanowić może potencjalne źródło zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych, jeżeli jej eksploatacja prowadzona będzie niezgodnie z ustaleniami zmiany Studium.
- Na obszarze objętym zmianą Studium nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią i obszary zagrożone osuwaniem się mas ziemnych. Zagrożeniem dla ludzi i dóbr materialnych może być wystąpienie coraz częściej pojawiających się niekorzystnych zjawisk meteorologicznych, m.in.: burz, huraganów, deszczy nawalnych.
- Ustalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy nie będą źródłem znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko wodne. Należy zauważyć, że takie działania jak modernizacja systemu melioracji pól uprawnych czy rozbudowa sieci kanalizacyjnej wpłyną na poprawę jakości wód powierzchniowych i podziemnych na obszarze gminy Środa Śląska.
- Ustalenia zmiany Studium przewidują ograniczenie zanieczyszczeń (emisji pyłów i szkodliwych gazów) pochodzących z gospodarstw domowych, w których następuje spalanie tradycyjnych źródeł energii poprzez ograniczenie stosowania tradycyjnych paliw na rzecz niskoemisyjnych źródeł energii: gazowych, olejowych i odnawialnych, lub poprzez podłączanie obiektów do scentralizowanych źródeł ciepła (budowa sieci ciepłowniczej), a także poprzez wykonywanie termomodernizacji budynków. Studium przewiduje również stosowanie urządzeń eliminujących lub ograniczających emisję szkodliwych gazów i pyłów do atmosfery, wprowadzanie zmian technologicznych w zakładach przemysłowych oraz preferowanie wykorzystania proekologicznych technologii produkcji w zakładach przemysłowych. Działania te przyczynią się do poprawy czystości powietrza, szczególnie na terenach osadniczych.
- Obszar objęty zmianą Studium charakteryzuje się nieznacznym zróżnicowaniem morfologicznym, stąd przy realizacji planowanych inwestycji można spodziewać się zmian w ukształtowaniu powierzchni o lokalnym charakterze. Dotyczy to przede wszystkim realizacji nowej zabudowy. W trakcie realizacji planowanych przedsięwzięć, przede wszystkim nowej zabudowy, w związku z użyciem ciężkiego sprzętu i składowaniem elementów konstrukcyjnych mogą również wystąpić przekształcenia fizyczne pokrywy glebowej w bezpośrednim sąsiedztwie terenów inwestycji. Przekształcenia fizykochemiczne właściwości gleb wystąpią również na terenach składowania materiałów budowlanych i w wyniku pracy sprzętu budowlanego, a także w przypadku awaryjnego wycieku substancji ropopochodnych. Skutkiem tych prac może być zniszczenie profilu glebowego, zmiana struktury litologicznej skały macierzystej (podglebia), zmiana struktury fizycznej gleby na skutek ugniatania ciężkim sprzętem budowlanym i składowanym materiałem. W czasie budowy obiektów wystąpić mogą oddziaływania także na tereny przyległe, szczególnie w okresie wzmożonych prac ziemnych (fundamentowanie, uzbrojenie terenu, budowa dróg), korzystania ze specjalistycznego sprzętu budowlanego czy wzmożonego ruchu samochodów dostawczych z materiałami budowlanymi, ale w dużej mierze odwracalne. Przy obecnie stosowanej technice realizacji infrastruktury technicznej oddziaływania na środowisko będzie bezpośrednie i krótkotrwałe. Pozytywnie na stan gleby wpłynie wprowadzenie zieleni w ramach powierzchni biologicznie czynnych.
- Na skutek realizacji ustaleń zmiany Studium wprowadzenie nowej zabudowy w sąsiedztwie istniejących terenów zabudowy oraz na terenach użytkowane rolniczo zmieni dotychczasowy charakter krajobrazu. W granicach terenów przeznaczonych pod zabudowę zmiany w krajobrazie będą największe i odniosą się przede wszystkim do rozwoju zainwestowania na terenach rolniczych. Z czasem wprowadzona zieleń urządziła przesłoni widok nowej zabudowy.

- Na obszarze objętym projektem zmiany Studium nie występują udokumentowane złoża kopalin. Niemniej, w związku z pracami geologicznymi w zakresie udokumentowania złoża kruszyw naturalnych w obrębie Wrocisławice, w projekcie zmiany Studium wyznaczono teren powierzchniowej eksploatacji kopaliny
- Realizacja ustaleń zmiany Studium nie spowoduje negatywnych oddziaływań na zabytki i dobra materialne. Zapisy w ustaleniach dokumentu wprowadzają ograniczenia w zagospodarowaniu, tak by zachować prawidłowe funkcjonowanie elementów środowiska przyrodniczego i kulturowego. W projekcie zmiany Studium uwzględniono ochronę stanowisk archeologicznych, dla których obowiązują następujące wymogi konserwatorskie: wszelkie zamierzenia inwestycyjne wymagają przeprowadzenia ratowniczych badań archeologicznych, ratownicze badania archeologiczne prowadzone są przez uprawnionego archeologa, należy uzyskać pozwolenie właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków na przeprowadzenie ziemnych robót budowlanych na terenie zabytkowym, pozwolenie konserwatorskie należy uzyskać przed uzyskaniem pozwolenia na budowę (a dla robót nie wymagających pozwolenia na budowę - przed realizacją inwestycji, tj. przed uzyskaniem zaświadczenia potwierdzającego akceptację przyjęcia zgłoszenia wykonywania robót budowlanych).
- Do głównych źródeł emisji hałasu na terenie gminy należy komunikacja i zakłady produkcyjne. Ochrona środowiska przede szkodliwym oddziaływaniem hałasu pochodzenia komunikacyjnego i przemysłowego polegać będzie na stałym ograniczaniu jego emisji. Projekt zmiany Studium przewiduje ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza z transportu i ruchu ulicznego, ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza z procesów energetycznego spalania paliw z palenisk domowych poprzez: termoizolację, (tj. ocieplenie, doszczelnienie lub wymianę okien i drzwi), zmianę systemu ogrzewania z węglowego na gazowe, elektryczne lub olejowe, wykorzystanie alternatywnych źródeł energii takich jak: energia pochodząca z biomasy, energia słoneczna, pompy ciepłe itp., ekonomicznie uzasadnioną rozbudowę sieci ciepłowniczej w połączeniu z likwidacją źródeł niskiej emisji oraz modernizację nieefektywnych systemów grzewczych.
- W wyniku realizacji ustaleń zmiany Studium mogą pojawić się nowe źródła promieniowania sztucznego, takie jak: stacje transformatorowe oraz sieci infrastruktury technicznej, w tym w szczególności sieci elektroenergetyczne i telekomunikacyjne. Realizację ustaleń zmiany Studium w zakresie oddziaływania pól elektromagnetycznych zgodnie z obowiązującymi przepisami przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii i rozwiązań technicznych nie powinna oddziaływać negatywnie na ludzi i środowisko
- W wyniku realizacji ustaleń zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego należy się spodziewać wzrostu ilości odpadów adekwatnego do rozwoju nowych funkcji. Generalnie najwięcej problemów z powstawaniem odpadów będzie na etapie inwestycyjnym. Na etapie budowy wytwarzane są zazwyczaj znaczne ilości odpadów głównie budowlanych. Mogą wystąpić też odpady niebezpieczne. Prawidłowa organizacja systemu bieżącego gospodarowania odpadami oraz właściwa organizacja placu budowy wpłynie na minimalizację bezpośredniego oddziaływania odpadów na zdrowie i życie ludzi oraz na środowisko.

Każde ustalenia zmiany Studium będą miały wpływ na stan i funkcjonowanie poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego. Będą one krótkotrwałe, długotrwałe, bezpośrednie, pośrednie, stałe, często pozytywne. Dokument wprowadza szereg ustaleń (rozwiązań) zapewniających ochronę elementów środowiska przyrodniczego.

W części 11 odniesiono się do rozwiązań w stosunku do rozwiązań zawartych w studium oraz zagadnień dotyczących przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.

Realizacja ustaleń zmiany Studium nie wywoła znaczących oddziaływań na przedmiot i cele ochrony obszarów Natura 2000 oraz ich integralność i spójność, z powodu braku form ochrony przyrody na obszarze opracowania.

Po zrealizowaniu ustaleń zmiany Studium proponuje się monitoring poszczególnych komponentów środowiska, w tym w szczególności jakości powietrza i poziomu hałasu, w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska lub w ramach indywidualnych zamówień oraz kontrolę i ocenę zgodności wyposażenia terenów infrastrukturę techniczną z ustaleniami planu miejscowego raz na rok.

Gmina Środa Śląska nie sąsiaduje bezpośrednio z terytoriami innych państw i nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Reasumując, realizacja ustaleń zmiany Studium nie powinna przyczynić się do pogorszenia jakości środowiska, a tym samym problemów dalszego utrzymania istniejących walorów przyrodniczych i kulturowych gminy Środa Śląska.

Oceniając projekt zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Środa Śląska należy stwierdzić, że uwzględnia on zasadę zrównoważonego rozwoju. Realizacja ustaleń dokumentu wiązać się będzie ze zmianami w środowisku przyrodniczym. W ogólnej ocenie oddziaływanie na środowisko przyrodnicze nie będzie znaczące pod warunkiem zastosowania wszystkich ustaleń określonych w projekcie dokumentu. Realizacja wszystkich zapisanych w studium przedsięwzięć powinna odbywać się w sposób ograniczający lub zapobiegający negatywnym skutkom środowiskowym.

13. ZESTAWIENIE MATERIAŁÓW WYKORZYSTANYCH PRZY OPRACOWANIU PROGNOZY

1. Bilans zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce 2021. Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa Internetowa baza danych www.pig.gov.pl [1]
2. Klasyfikacja i ocena stanu JCWP na terenie województwa dolnośląskiego w 2017 r. [2]
3. Komputerowa mapa podziału hydrograficznego Polski MPHP (wersja październik 2007) [3]
4. Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2016-2021 na podstawie monitoringu [4]
5. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego, Uchwała XIX/482/20 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 czerwca 2020 r. [5]
6. Polityka Ekologiczna Państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej. Uchwała nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 r. [6];
7. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Środa Śląska na lata 2023 – 2026 z perspektywą do 2030 r. [7]
8. Roczna ocena jakości powietrza w województwie dolnośląskim za rok 2021. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie 2022 r. [8]
9. Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030. Uchwała Nr L/1790/18 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 20 września 2018 r. [9]
10. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Środa Śląska. Uchwała Nr LIV/533/22 Rady Miejskiej w Środzie Śląskiej z dnia 2 marca 2022 r. [14]r. [10]
11. Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2016-2022. Uchwała nr XLIII/1450/17 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 21 grudnia 2017 r. [11]
12. Wojewódzki Program Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2017 z perspektywą do 2021 r. Uchwała Nr LV/2121/14 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 30 października 2014 r. [12]
13. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1973 ze zmianami) [13]
14. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 ze zmianami) [14]
15. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 977) [15]
16. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2351 ze zmianami) [16]
17. Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1326 ze zmianami) [17]
18. Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2233) [18]
19. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 916) [19]
20. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1072 ze zmianami) [20]
21. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 699) [21]
22. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 840) [22]
23. Ustawa z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 884) [23]
24. Ustawa z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1070) [24]
25. Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1311) [25]
26. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 112) [26]
27. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz. U. z 2016 r., poz. 1395) [27]
28. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r., poz. 2448) [28]
29. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń używanych na zewnątrz pomieszczeń w zakresie emisji hałasu do środowiska (Dz. U. z 2005 r. Nr 263, poz. 2202) [29]

mgr inż. Tomasz Kuźniar

OŚWIADCZENIE

Ja, niżej podpisany, Tomasz Kuźniar, jako autor prognozy oddziaływania na środowisko projektu zmiany Studium **uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Środa Śląska**, oświadczam, że spełniam wymagania określone w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 ze zmianami), tj. ukończyłem, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym, jednolite studia magisterskie i brałem udział w przygotowaniu co najmniej 5 prognoz oddziaływania na środowisko.

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Tomasz Kuźniar